

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AJAKIRI.

Nr. 18 (436)

7. novembril 1930 a.

X. aastakäik

Ilmub kaks korda kuus, igal 1. ja 15.

Tellimise hind: aastas Kr. 10.—
 poolaastas „ 5.—
 veerandaastas „ 2.50

Kohtu- ja siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Kr. 8.—
 poolaastas „ 4.—
 veerandaastas „ 2.—

Üksik number maksab 50 senti.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. T. 432-47
 Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek.	Kr. 40.—	1/4 lehek.	Kr. 10.—
1/2 „	20.—	1/8 „	5.—
1/3 „	13.50	1/16 „	2.50

Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
 Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.

Adressi muutmise 30 senti.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Dr. med. M. Grünwald, Autojuhtide kehalistest ning vaimlistest omadustest ja meelte tublidusest. 2) K. Perandi, Kuriteo tegurid. 3) Veregrupid ja kriminalistika. 4) Vangid ja kunst. 5) Kerjaste börs Berliinis. 6) Rikkad naised ja vaesed vürstid. 7) Ametlik osa. 8) Välismailt. 9) Kuulutusi.

Autojuhi kehalistest ning vaimlistest omadustest ja meelte tublidusest.

„E. P.“ kirjutanud Dr. med. Max Grünwald, Dortmundis.

Jõuvankrijuhil peab olema kõigepealt 3 omadust: intelligents, ettevaatus ja kiire teotsemisvõime hädaohtlikel silmapilgel. Neid omadusi ei saa omandada harjutamise teel, emb-kumb, kas mees omab need juba algusest peale või ei ole tal neid üldse. Peab küllaldaselt jätkuma intelligentsi, et aru saada tavalistest juhatustest, ja lugupidamine oma kaasinimeste isiku vastu peab olema autojuhile niivõrd arenenud, et teda juhib tema tegevuses sügav ettevaatuse- ja vastutuse tunne. Lõppeks peab sõidukijuht saama kiire ülevaate hädaohtlikust seisukorrast ja silmapilkse valmisolekuga reageerima hädaohule. Ameerika veoäride omanikkude seas on pooldamist leidnud autojuhte valida psühhotehniliste katsete va-

ral. Ei tehta vahet, kas vastav autojuht on varem juhtinud autot või mitte. Vilunud, kuid andetu mees osutub katsetel sama võhikuks kui mõni algajagi. Katsetel Chikagos on võetud tarvitusele intelligentsi kindlakstegemiseks viis, mis Ühendriiges oli tarvitusel juba sõjaajal ja mis vastab liiklemise nõuetele. Sealjuures proovitakse, kas katsealusel on hea mälu, arusaamine, tähelepanu, õppimisvõime, ja kas ta suudab ka tegutseda näpnamäite järgi.

Katsealuse proovimine, kas ta on küllalt ettevaatlik ja otsustusevõimeline, viiakse läbi lihtsate abinõudega kolmel katselaual. Lauale on asetatud mitmesuguseid igapäevases elus ettetulevaid tarbeasju. Ühele ümmargusele lauale on

asetatud põlev küünal; see laud on seatud nii tasakaalu, et selle ühele servale ei või paigutada mingit rasket eset, ilma et see ümber ei kalduks. Teisel katselauul on metallist kauss veega. Kolmandal laual jalad logisevad, ta seisab pool-upakil ja võib kergesti ümber minna. Katsealusele tehakse nüüd ülesandeks tarbeasjad võtta laualt ja paigutada need kolmele katselauale nii kiiresti kui võimalik, nimelt sinna, kus ta leiab selle olevat kõige otstarbekohasema. Siin võib katsealuste juures tähele panna, et nii mõnigi paigutas munad logisevale lauale, soola riputas veekaussi ja bensiinipudeli aetas vastu põlevat küünalt. Katsealuste ettevaatuse- ja otsustamisvõime proovimise tulemused olenevad ajast ja kohavalikust, mida katsealune tarvitas mitmesuguste esemete paigutamiseks.

Vastutoime hädaohu puhul tehakse kindlaks järgmisel viisil: Katsealune istub väheldases, lukustatud ruumis pealtnäha väga keeruliste aparaatide ees, mis on varustatud paljuütleva sildiga „hädahohtlik“. Katsealusel on nõrga valgustuse juures täita mitmesugused toimingud. Pahem käsi, pahem ning parem jalg lebavad lülitajail, millele vajutamisel võib katkestada voolu. Katsealusele tehakse korraldus: lülida elektri-voolujuhete otsad kontakti, ja siis, kui midagi erakorralist peaks juhtuma, oma parem jalg vabastada lülitajalt ja vajutada kiiresti varem kättejuhatatud jalgpidurile. Samal ajal peab ta keerama üht väikest lülitajat, sealjuures lastes pahem jalg ja pahem käsi edasi puhata teisel lülitajal. Traatide sisselülilimisel kargab äkki elektrijuga läbi klaastoru, ja katsealust tabab kerge elektrilöök. See aeg — sädeme tekkimisest kuni toimingu täideviimiseni, mis parema käe ja parema jala jaoks määratud — ongi mõõdupuuks kiirusele, millisega tuleb harilikult tegutseda hädahohtlikel silmapilgel. Kui nüüd näit. pahem käsi ja pahem jalg ei püsi ettekirjutatud seisangus, siis annab see põhjust oletamiseks, et hädaohu puhul katsealune ei suuda pidada kontrolli oma liikmete üle. See katse on viidud läbi sadade jõuvaldkrijuhtide juures; nende juures, kes halvasti sooritasid katse, tuli ette õnnetusjuhtumeid, kuna need, kes hästi sooritasid, olid vabad iga-sugustest õnnetustest.

Kehaliste ja vaimliste omaduste proovimise varal võib ennem ülevaadet saada katsealuse võimetest kui enam-

vähem usaldustäratava jutlemise teel. Sel viisil kindlakstehtavate vaimliste võimete, s. o. intelligentsi avastamine ei ole veel küllaldaseks mõõdupuuks autojuhi kutsealalistele võimetele. Iseäranis elav inimene muutub pikaajalisel juhi kohustetäitmisel ükskõikseks ja ei ohjelda püsivalt oma tähelepanu vastavalt oludele. Tema huvi keerleb väljaspool töönoudeid, ta rändab ringi, nii et sel viisil kergesti võib tekkida õnnetusi.

Selle vastu on kergem kontsentreerida vaimlist huvi, mis vastab enam-vähem töönoutele. Mees, kelle intellektuaalsed võimed on teenistuses rahulolemist leidnud, ei vaheta muuseas nii kergesti kohta kui väga intelligentne, kes ihkab leida kõrgemapalgalist kohta. Sellele seltsib veel asjaolu, et intelligentne mees võib vilumuse tõttu muretu olla ja nii alateadlikult hooletusse jätab ettevaatuse eeskirjad. Sellest tuleb järeldada, et lihtsa vestlemise teel kindlakstehtud intelligents ei põhjusta veel sugugi, et katsealune on ettevaatamatu. Kehaliste ja hingeliste omaduste proovimine annab isiku vajalikest intelligentsist, ettevaatusest ja kiirest tegutsemisvõimest selgema pildi kui jutuaamine.

Autojuhi kutse eeldab, peale vastavate kehaliste ja vaimliste võimete, veel meelteorganite laitmatut tegevust. Ühe silmaga nägemine teeb autojuhi kõlbmatuks. Kui näit. sõitja, kelle pahem silm pime, juhib pahemalejuhitavat sõidukit, ei või ta isegi siis, kui tema parem silm täiesti terve, aegsasti ja kiiresti ette näha õnnetusevõimalusi, mis teda varitsemas eriti pahemalt poolt: Saksamaa liiklemiskorralduse järgi läbibistavad pahemalt poolt lähevad sõidukid enne risttee kui paremalt poolt tulevad. Mitte ainult puudulik nägemine, vaid ka ilmsikstulnud kõrvahaigused, mis lasevad eeldada kõrvakuulmise halvenemist, tuleksid teatud ajajärgude järel uuesti järelekatsumisele. Nii peaks autojuht vähemalt 5 m. kauguselt kuulma kummagi kõrvaga sosinal räägitud kõnet. Õhtuhämarikus ja tihedas udus peab autojuht rohkem usaldama oma kõrvu kui seda vaja rongijuhil. Tuleb veel arvesse võtta, et udu ei raskenda üksi vaatlemist, vaid takistab signaaliheli teravust ja suunda. Autojuhile on ka olulise tähtsusega õieti lokaliseerida signaali päritolu, kohta, et ta teaks, kust poolt antakse talle hoiatussignaali. Sig-

naali paigustamine on mõnikord raske isegi normaalse kuulmisega isikule. Kõla paigustamine arvatavasti oleneb kõlatugevusest, mis tabab mõlemat kuuldeaparaati. Ühekülgse, halva kuulmise juures ei jää pettumused tulemata signaali suuna määramisel. Iseäranis suurt rõhku tuleb panna autobuste ja raskeveoautode juhtide kuulmise teravusele ja signaaliheli paigustamisele; ehkki nende sõidukite kiirus on, võrreldes teiste jõuvankritega, märksa aeglasem, on mootoripõrin palju tugevam. Need laiad sõidukid võivad muutuda teistele sõidukitele tõsiseks hädaohuks, kui ei panda tähelehoiatussignaali, et neist tahetakse mööda sõita.

Muu seas peab veel tähelepanu pöörama tasakaalu orienteerumisele, et sõidukijuht võiks õieti juhtida oma kiiret sõidukit läbi tänavakõverduste, ilma selle külgi riivamata. Tasakaalutunne on autojuhile iseärase tähtsusega, kui tema videvõime või pilkases pimeduses peab usaldama sellele meelele, et mitte kõrvalle kalduda sõiduteel. Eriti mootorratajuhtide juures ei tohi ette tulla puudusi nägemise ja kuulmise teravuses, sest sõidu puhul tekkiv tuul teeb juba isegi takistusi kuulmisele. Seepärast on tarvilik, et ka sõidukite suhtes, mida lubatud juhtida erilise juhiloata, üles seataks nõudmine, et ka mootorrattaste juhid omaksid

laitmatu tegevusega meeleorganid. Esi- mesel järelekatsumisel võiks kohe kindlaks määrata, millal umbes võiks aset leida pärastine kontroll-järelevaatus. Peale laitmatute vaimliste võimete, terve meeleorganite ja kehaliikmete peab olema autojuhil ka voo-ruulist küpsust oma kutsealal. Tähelepanu, ettevaatus ja lugupidamine avaliku korra ning oma kaasinimeste isiku vastu peavad ka kuuluma autojuhi kutseomaduste hulka, neile tuleb panna erilist rõhku liiklemisekindluse huvides. Jõuvankri omanikul ei tule vaadata juhi palkamisel mitte ainult juhiloale, vaid ta peab ka veenduma, kas väljalitu omab tarvilisel määral kõlblist küpsust jõuvankri juhtimiseks. Niihästi vaimliste ning kehaliste nõuetavate omaduste kui ka meelte tubliduse ning kõblise küpsuse tasapinna tõestamiseks on soovitatav, et juht sõidaks, vastava loa kättesaamisel, teatud aja ainult vilunud kaas- sõitja saatel, et viimane suudaks enam- vähem proovida värske autojuhi võimeid kutsealal. Hoolsa väljavaliku ja autojuhi koolitamise teel võib kindlasti vähendada tänavõnnetuste arvu, vaatamata teede- kasutajate arvu kasvamisele; ka jalakäijad peavad hoolega jälgima liiklemiskorraldusi. Kiirsõiduki juht peab pidama alati meeles, missugune suur vastutus temal lasub.

Kuriteo tegurid.*)

Karl Perandi.

Nagu prof. Liszt tähendab, võime kuriteo vaatlusele asuda kahest seisukohast: tehnilis-juriidilisest ja loodus- teadlisest. Esimesel juhul oleks meie ülesanne kindlaks määrata teatav asja- olude faktiline koosseis, siis vaadelda, kas see faktiline koosseis on seaduse järgi karistatav, ning viimaks kindlaks teha, kas süüdistatav on tähendatud teos süüdi

*) Selle töö kirjutamisel on kasutatud: M. H. Гернетъ, Соціальные факторы преступности, Cesare Lombroso, Die Ursachen u. Bekämpfung des Verbrechens, Энрико Ферри, Уголовная социология, G. Aschaffenburg, Das Verbrechen und seine Bekämpfung, Познышевъ, Уголовное право, A. Krauss, Die Psychologie des Verbrechens, Franz v. Liszt, Das Verbrechen als sozial-pathologische Erscheinung, A. Bjerre, Zur Psychologie des Mordes, Wulffen, Psychologie des Verbrechers.

või mitte. Teisel juhul aga oleks meie ülesanne märksa laiem: kuritegevust kui meelelise ilma nähet kausaalselt selgitada ja seletada, üles otsida neid sügavamaid põhjusi, mille otsekoheseks avaldu- seks on kuritegu. Viimane ülesanne on eriti tähtis niihästi praktilisele juristile kui ka seaduseandjale. Nagu arst haigu- se arstimisel peab üles leidma kõigepealt selle tekitaja, niisama tähtis on kriminaal- poliitikule, kes tahab leida uusi teid kuri- tegevuse vastu võitlemisel, tunda iga- külgsest kõiki neid allikaid, kust kuritege- vus oma alguse saab.

Nagu uurimused näitavad, on kuriteo tegurid väga mitmesugused. Et võimal- dada neile pilku heita, on neid tarvis süs- tematiseerida.

Esimesi katseid — anda kuriteo tegu-

rite klassifikatsiooni — leiame itaalia kriminalisti Romagnosi juures. Ta jagab tähtsamad kuriteo tegurid nelja liiki: majanduslik kitsikus, kasvatus puudus, kergemeelsus ja justitsi puudulikkus.

Et Romagnosi ei otsinud oma uurimuste lähtekohta tegelikus elus, kurjategija isikus ja teda ümbritsevas meelelises ilmas, siis ei leidnud tema poolt alustatud kuriteo tegurite uurimine tema kaaslaste ja järeletulijate poolt küllaldast tähelepanu ja arendamist.

Ainult uuemate õpetuste tekkimisel läinud aastasaja 70-date aastate lõpul, kui uurimuste pearaskuspunkt kuriteolt ja karistusest siirdus kurjategija isikule ja kuriteo preventioonile, pöörati väärilist tähelepanu ka kuriteo põhjuste selgitamisele. Nii andis antropoloogilise kooli tähtsaim edustaja, prof. Ferri, kuriteo tegurite klassifikatsiooni. Selle järgi jagunevad kõik kuritegevuse mitmekesised tegurid kolme liiki. Esimesse liiki kuuluvad individuaalsed ehk antropoloogilised põhjused, mis on Ferri arvates kõige tähtsamad. Siia kuuluvad vanadusaste, sugu, kodanlik seis, elukutse, elamu, ühiskonna klassid, haridusaste ja kasvatus, kurjategija orgaaniline ja füüsiline konstruktsioon. Teise liiki kuuluvad füüsilised tegurid: raas, ilmastu, maapinna koosseis ja viljakus, öö ja päev, aastaajad, aasta temperatuur. Kolmas liik on sotsiaalsed tegurid: rahva arvu kasv või kahanemine, väljarändamine, avalik arvamine, kombed ja usk, perekondlik seis, poliitiline, rahandusline ja kaubandusline seisukord, tööstus ja põllumajandus, administratiivne korraldus, ühiskondlik julgeolek, üldine hariduse ja kasvatus tasapind, heategevus ja seadusandlus. See Ferri jaotus on praegusel ajal üldiselt vastu võetud, kuigi üksikute liikide ulatuse suhtes tuleb lahkuminekuid. Näib, et kriitikal on õigus. Kuid tuleks tähendada, et tegeliku elu nähtused on sageli väga keerulised, nende mõju inimesele on selleks küllalt mitmekülgne, et nende paigutamine ühe või teise liigi alla suurel määral on sellest, missugust külge meie teatavas nähtuses tahame esile tõsta. Sellega on ka seletatav, miks Ferri niisuguseid tegureid nagu haridus ja kasvatus vaatleb korraga, niihästi antropoloogiliste kui ka sotsiaalsete tegurite all.

Prof. Liszt soovib kolmeliikmelise klassifikatsiooni asemele võtta tarvitusele

kaheliikmeline. Tema arvates ei olevat füüsilistel teguritel iseseisvat tähtsust. Ligemal vaatlusel võib neid paigutada kas antropoloogiliste või jälle sotsiaalsete tegurite hulka. Ta väidab, et kui näit. kuriteod kombuse vastu arvuliselt kasvavad suvekuude kestes, siis on siin eeskätt mõjuv antropoloogiline tegur, kuna inimesed väga mitmesuguselt reageerivad kuumusele. Liigitades kuriteo tegureid kahte liiki, läheb Liszt välja õigest põhimõttest hoiduda asjatult keerulisest klassifikatsioonist. Siiski ei saa Liszti jaotust pidada küllalt õnnestunuks, kuna ta osutub kitsapiirdeliseks. Füüsilise ilma nähtused võivad mõnikord esineda ka iseseisvate kuriteo tegureina, nagu maavärisemised, mis korraga teevad tuhandeid inimesi vaeseks. Nagu Posnõšhev tähendab, leidub koguni niisuguseid kuriteo tegureid, mis isegi kolmeliikmelise klassifikatsiooni alla hästi ei taha mahtuda, nagu mitmesugused pahandused ameti alal.

Seepärast oleks kõige õigem kuriteo tegurid jagada kahte suurde liiki, nagu seda teeb Posnõšhev: s i s e m i s e d t e g u r i d, s. o. niisugused, mis peituvad kurjategija isikus, ja v ä l l i s e d t e g u r i d, mis asuvad kurjategijat ümbritsevas välises miljöös. Muidugi ei tule neid väliseid ja sisemisi tegureid teineteisele vastu seada. Hoopis selle vastu, nad on teineteisega lahutamatu seotud nagu haav kehaga. Nii tähendab Aschaffenburg, et kuritegevus on lahutamatu osa ühiskonnast, kellega ta sisimalt kokku on kasvanud ja kellest ta ammutab järjest uut toitu. Teisest küljest aga pääsevad välised tegurid eriti siis mõjule, kui neile sisemised omalt poolt kaasa aitavad. Ei saa seetõttu õigeaks pidada vaidlust, missugused neist tegureist on primäärsed, vaid peab tunnistama, et nad mõlemad on ühtviisi tähtsad.

Kuriteo tegurite tundmaõppimiseks on meil kaks teed: massilised ja individuaalsed uurimused, mis vastastikku täiendavad teineteist. Massilised uurimused näitavad meile, et kuritegevus on rippuv terve reast välisilma nähtusist. Kuid laialdased statistilised andmed võivad olla meile ainult siis kasulikud, kui nad asjatundlikkude kriminaal- psühholoogiliste uurimuste poolt leiavad valgustust. Kriminaalstatistika teeb tegemist tehnilis-juriidiliste kuriteo mõistetega, nii nagu see seadusandlustes on märgitud. Selle selgi-

tuseks toob Aschaffenburg järgmise näite: Aastail 1892.—1895. langes Saksamaal varguste arv märksa ja nimelt 20—17%. Samal ajal aga tõusis võõra vara rikkumiste arv 15% võrra. Need mõlemad kuriteoliigid kuuluvad seaduse järgi ühisesse rühma ja nimelt kuritegude hulka varanduse vastu. Vahe varguste ja võõra vara rikkumiste arvu vastupidise liikumise vahel torkab silma, nii et sellel nähtusel pidid olema oma põhjused. Need selguvad, kui võrdleme neid psühholoogilisi eeltingimusi, millest mõlemad kuriteod peamiselt välja kasvavad. Vargile minnakse pärast asjaolude järelekaalumist ettekavatsetud plaani järgi, salaja, peamiselt öösel. Võõra vara rikkumist aga toimitakse harva salaja, enamasti avalikult, sageli alkoholi mõjul. Kui nüüd viimast kuriteo liiki võrrelda teiste kuriteo liikidega, siis torkab silma asjaolu, et sama ajavälte kestes tõusis ka auhaavamiste ja kehavigastamiste arv 18—21%. See võõra vara rikkumiste, haavamiste ning kehavigastamiste arvu ühetaoline kasvamine on seletatav seega, et nad on tingitud psühholoogiliselt ühiseist tegureist. Nii siis kuuluks võõra vara rikkumine psühholoogiliselt küll ühisesse rühma kehavigastamistega, mitte aga vargustega.

Enne kui asuda üksikute kuriteo tegurite eritlemisele kummagi klassi piirides, tahaksin veel kord alla kriipsutada, et kõiki loetleda on sama raske, kui jälgida inimlinge kõigis tema salajamais avaldusis. Seepärast on küllalt, kui meie ainult põhjapanevamaid neist katsume puudutada, et nii kuriteo geneesi tüübilisemaist ja iseloomustavamaist alustest vähegi aimu saada. Tahaksin välise tegurite hulgast tõsta esile kõigepealt sotsiaalsed, sotsiaalseist aga eriti neid puudutada, mis üldiselt kõige rohkem on leidnud käsitamist.

Õpetus kuriteo sotsiaalseist tegureist on eriti hästi töötatud läbi sotsiaalse kooli poolt. Selle kooli eelkäijaks loetakse moraalset statistika loojaid Quetlet'd ja Guerry't, kes statistiliste uurimuste varal püüdsid kindlaks määrata mitmesuguste sotsiaalsete nähtuste mõju kuritegevusele. Mõtteid kuritegevuse rippuvusest sotsiaalseist oludest leiame aga Thomas Moruse ja Thomas Campanella juures, samuti sotsialistliku liikumise isade Godwini, Oweni, William Tompsoni, Fourier, Henri de Saint Simoni ja teiste juures.

Väga põhjalikult käsitas sotsiaalsete

tegurite mõju kuritegevusele belglane Quetlet. Suure hulga statistiliste tähelepanekute varal püüab Quetlet tõendada, et kõik inimlikud teod ja toimetused alluvad kindlaile, vääramatuile seadusile. Nii valitseb mitte ainult kuritegude arvus, mis korduvad aastast aastasse, vaid isegi üksikute kuritegude täidesaatmise viisides üllatavalt järjekindel ja püsiv proportsioon. Sellest järgneb, et ühiskonna teatava koosseisu juures teatav arv kuritegusid peab vääramatult sündima raudse seaduse põhjal. Mitte surmanuhtluste, vangistuste ja sunnitööga ei saa vähendada kuritegevust, küll aga ühiskondliste olude muutmise teel, sest ühiskondlised olud on just kuritegevuse tõeliseks põhjuseks. Seni aga, kui püsivad põhjused, ei ole ka loota, et tagajärjed kuidagi paraneksid. Edasi jõuab Quetlet kuritegevuse arenemise seaduste analüüsimisel otsusele, et kurikalduvus on rippuvuses inimese soost ja vanadusest, tema elukutsest, haridusastmest, aastaajast jne. Selle juures karakteriseerib Quetlet üllatavalt tabavalt mõnd tegurit, kuigi ta uurimused mõnes suhtes kannatavad ühekülgsuse all.

Samas sihis nagu Quetlet'gi, töötas ka prantslane Guerry. Oma uurimuste aluseks Prantsusmaa moraalset statistika alal võtab ta süüdistatavate arvu Prantsusmaal 1825.—1830. a. Selle materjali põhjal jagab Guerry kuriteod kahte liiki: kuriteod isiku vastu ja kuriteod varanduse vastu, milline jaotus praegusel ajal on üldiselt tunnustatud. Samuti on Guerry tähelepanekuist osutunud paljugi õigeks. Nii näitab Guerry, et vanemas eas tuleb ette eriti kalduvusi kombustavastateks tegudeks laste kallal, et suvel on rohkem eksimisi sugulise moraali vastu, et suurtes linnades on kuritegevus eriti suur jne.

Ülalloetletud moraalset statistika esimeste esitajate kaasaegne, itaalia kriminalist Romagnosi pööras samuti suurt tähelepanu kuriteo tegurite selgitamisele, andes, nagu eelpool tähendatud, kuriteo tegurite klassifikatsiooni. Edasi järgneb terve rida uurimusi moraalset statistika alal, mis alles kaheksakümnendatel aastatel leidis tähelepanu, kõige esmalt antropoloogilise kooli juhi Cesare Lombroso poolt. Ehkki antropoloogiline kool ise oma uurimustes peatähelepanu pööras kuriteo sisemistele antropoloogilistele nähtustele, siis ei jätnud ta ka välise te-

gurite mõju nimetamata. Iseäranis põhjalikult käsitas neid aga kolmas antropoloogilise kooli looja Enrico Ferri. Nagu alguses tähendatud, jagas Ferri kõik kuriteo tegurid kolme liiki. Ta väitis, et kuritegevuse suurenemine Prantsusmaal uurimise all olnud (viiekümne) aastate jooksul olenes ära sotsiaalseist tegureist, kuna antropoloogilised ja füüsilised tegurid sarnase lühikese aja jooksul ei võinud muutuda. Tema kinnitab, et kuna iga kuritegu on kolme liiki loomuliste tegu-

rite produkt (antropoloogiliste, füüsiliste ja sotsiaalsete), siis ei ole kuriteo tekkinisloo äraseletamiseks küllalt uurida ainult sotsiaalset miljööd, kuhu kurjategija kuulub, samuti kui ei ole küllaldane uurida ainult tema antropoloogilisi (s. o. anatoomilisi, füüsilisi ja psüühilisi) omadusi. Iga üksiku kuriteo jaoks on alati tarvilikud niihästi antropoloogiliste tegurite kui ka sotsiaalse miljöö koostunud mõjud.

(Järgneb.)

Veregrupid ja kriminalistika.

1900. aastal leiutas Landsteiner veregrupid ja see leiutis ning selle põhjal tehtud järeldused osutusid õige tähtsaks muu seas ka kriminalistika alal. On ülearune „Eesti Politseilehe“ veergudel seletama hakata, milles see leidus nimelt seisab ja kuidas teha kindlaks üksikud veregrupid. Sest iseenesest on see küsimus arstiteaduslik küsimus ja probleemi lahendamise peatähtsus seisab just arstiteaduslikul alal. Tähtis on meile praegu ainult see, et üldse on olemas neli veregruppi ja et iga inimese veri kuulub ühte gruppi. Neid grappe märgitakse teaduses rooma numbritega: I, II, III ja IV. Kriminalistikale on veregruppide olemasolu tähtis seepärast, et need veregrupid alluvad kahele kindlale seadusele: nad on inimesega kaasa sündinud ja nad ei muutu kunagi, nii et inimene, kelle veri kuulub, näiteks, I gruppi, omab eluaeg vere I grupist. Kahjuks on neid grappe vähe, kuid on võimalik, et teaduse arenemisega läheb korda veel leiutada alljaotusi nendele gruppidele, mis loomulikult tooks suurt kasu nii arstiteadusele kui ka kriminalistikale.

On kindlaks tehtud, et inimese vere eriomadused ja just kuuluvus ühte või teise veregruppi arenevad juba emakehas. Ja vere eriomadused jäävad, nagu juba tähendatud, konstantseteks, ühesugusteks nii kaua kui inimene elab. On tehtud hulk katseid ja uurimisi inimese kallal: on verd uuritud kõigi meile praegu tuntud haiguste juures, vere kuuluvus teatud gruppi ei muutunud ühegi haiguse ajal. Edasi on uuritud märkide mõju verele, ka need katsed tegid selgeks, et vere kuuluvus teatud gruppi ei muutu,

vaatamata kõikidele verre sattunud märkidele. Edasi on veel uuritud mõju, mis avaldab teatud inimese verele teise inimese veri. Mitmel puhul tuleb teatavasti võtta terve inimese verd ja seda juhtida haige inimese verre, et päästa inimest kindlast surmast. Kui haige inimese veri kuulub, näiteks, II gruppi ja terve inimese veri, näiteks, III gruppi, siis jääb selle inimese veri, kelle verre lisati juure terve inimese verd, kuuluvuse mõttes teatud gruppi jällegi konstantseks, s. o. verel jäävad alles käesoleval juhul II grupi eriomadused. Iseküsimus on siin muidugi, kas võib sarnast vere transfusiooni üldse ette võtta, kui haige ja terve inimese veri ei kuulu ühte gruppi — see aga pole meile praegu sugugi tähtis.

Kõigest sellest näeme, et inimese verel on väga individuaalsed omadused, mis praegu küll ei luba teatud inimest ära tunda, mis aga küll võivad näidata, et tegemist pole teatud inimesega. Seega võivad veregrupid praegusel ajal olla abiks kriminalistile negatiivses mõttes. Selles seisabki uue leiduse puudus, mis aga ometi on suur edusamm. Veregrupid pole mingisuguseks inimeste eraldusmärgiks, nagu seda on, näiteks, mõne sõrme puudumine, vilets kuulmine, halb nägemine, arm kehal või midagi muud sarnast. Kuid veregruppide hea külg seisab selles, et nad tulevad ette iga inimese juures, kuna loetletud ja teised kehalised vead, millede järgi võib otsekohe teatud isiku ära tunda, võrdlemisi harva ette tulevad. Muidugi — ja seda peab ikka jälle toonitama — ei näita veregrupid praegu, et keegi on, näiteks, A. poeg, küll aga võivad nad näidata, et keegi ei saa

olla B. pojaks. Asi seisab veel selles, et lapse veregrupp oleneb alati vanemate veregrupist. Kui isa kuulub vere järgi, näiteks, I gruppi ja ema teise, siis peab laps kuuluma kas esimesse või teise gruppi, ta ei saa kuuluda verelt kolmandasse ega neljandasse gruppi. Sellega siis võib veregruppi kuuluvus ikka ainult olla tunnuseks, et keegi kuulub teatud gruppi, individuaalseks tunnusemärgiks teatud veregruppi kuuluvus ei ole, vähemalt praegu veel ei ole.

Eelpoolöeldust järgneb siis ka, misugune tähendus võib veregruppidel olla kriminalistikas. Öeldust selguvad veregruppide tähtsuse piirid kriminalistikale, samuti ka nende suured positiivsed omadused, nende positiivne tähtsus. Kuriteo paigal leitakse vereplekk või verd, tuleb kõigepealt kindlaks teha, missugusesse gruppi kuulub leitud veri. Samuti tuleb kindlaks teha veregrupp, kui leitakse kahtlusealoleva inimese riietel, kehal või mõnel riistal verejälgi. Võiks, näiteks, ette kujutada, et keegi on korda saatnud roima. Mees saadakse kätte ja tema riietelt leitakse vereplekid. Kinnivõetu salgab oma süüd ja seletab vereplekkide kohta, et need olevat tekkinud verejooksust ninast. Kindlaid andmeid mehe süüst pole olemas. Riietelt leitud vereplekid võetakse uurimisele, kusjuures selgub, et kuuluvuse mõttes teatud gruppi läheb plekkide veri ühte tapetu verega, kuna ta ei sobi kahtlusealuse verega. Sellest võib järeldada, et vereplekid pole tekkinud verejooksust kahtlusealuse ninast. Täheleb, mees valetab. Muidugi ei saa sellest veel järeldada, et vereplekid tekkisid tapetu verest: ühte ja sama gruppi kuuluvad vere suhtes miljonid inimesed. Siiski on kätte saadud midagi, olgugi negatiivset: mees ei kõnelenud tõtt. Kui ta aga läks tõest eemale, siis pidid temal selleks olema kaaluvad põhjused: üheks põhjuseks oli muidugi see asjaolu, et kinnivõetul polnud aimu veregruppidest ja sellest, mis mendega ühenduses. Mees peab kiiresti katsuma välja mõelda midagi muud, kui ta ka edasi tõtt kõnelda ei soovi. Kuid iga kriminalist teab, et juba palju on võidetud, kui kurjategija kohe alguses tabatakse vales — pealegi asjate, mis põhjapaneva tähtsusega. Ja osavate ristküsimuste all selgub peagi tõde, kui kahtlusealune ei eelista kangekaelset vaikimist, kartuses jällegi sisse kukkuda valega. Samal teel võib kuuluvus ühte või

teise veregruppi kaasa aidata sellele, et ilmsüütult kinnivõetu vabastatakse ja kahtluse alt ära langeb. See võib sündida, näiteks, siis, kui keegi pärast roima toimepanemist on kinni võetud ainult seepärast, et tema riietelt leiti verd, ja kui plekkide veri ei sobi veregruppide mõttes verega, mis leiti teopaigalt, ei lähe ühte tapetu verega. Need vähesed ja lihtsad näited selgitavad siiski, et veregruppidel võib olla ja ongi suur tähtsus kriminalistikas ja kriminaalpolitsei tegevuses. Muidugi ei saa veregruppide tähtsust võrrelda, näiteks, näpujälgede tähtsusega, kuid siiski moodustavad veregrupid ja nende tundmine suure edusammu. Mida rohkem on politsei kasutada teaduslikke, s. o. kindlaid viise kurjategijate kindlaksteigmiseks, seda parem.

Näib aga, nagu oleks veregruppidel veel teine tähtsus kriminaal-alal. Peab aga kohe lisama juure, et see asja külg pole veel küllalt uuritud, nii et see, millest allpool on jutt, pole kahjuks veel absoluutselt kindel. On kahtlemata vaia veel teha hulk katseid, enne kui saab lugeda küsimuse lõplikult selgitatuks. Asi seisab nimelt selles, et **veregrupid nähtavasti annavad ka aluseid selgitamiseks**, kas teatud kurjategija on üldse parandatav või mitte. See on muidugi esimese järgu tähtsusega küsimus kohtuarstidele ja kohtule. Mitme riigi uusim seadusandlus paneb kurjategijate parandatavuse ja mitteparandatavuse küsimusele väga suurt rõhku. Sel alal on põhjalikke uurimisi seni toimetanud ainult saksa teadlane dr. med. K. Böhmer, Kiilist. On kindlaks tehtud, et, näiteks, Saksa provintsi Schleswig-Holsteini elanikkude seast kuulub vere järgi: I gruppi — 37,3%, II gruppi — 43,7%, III gruppi — 13,4% ja IV gruppi — 5,6%. Esimene ja neljas grupp on ühesuurused terves maailmas, tuleb muidugi kõikumisi neis vahekordades ette, kuid need pole kuigi suured. Sootu teistsugune on lugu teise ja kolmanda grupiga. Teine grupp väheneb, mida kaugemale minna lõuna- ja idapool, see vähenemine läheb kuni Indiani ja Koreani, samal ajal suureneb samas suunas kolmas grupp. Huvitav on, et Gundeli uurimiste järgi võime tähele panna, et kolmas grupp suureneb ka vaimuhaigete juures, s. o. vahekord gruppide vahel on vaimuhaigete juures kaugelt III grupi kasuks. Ja Böhmeri viimase aja uurimised näitavad, et kurjategijad kuuluvad vere suhtes samuti

suurelt osalt kolmandasse gruppi. Seejuures on Böhmeri uurimiste tagajärjed huvitavad veel teisest küljest. Nimelt domineerib III grupp, võrreldes teiste gruppidega, raskete kurjategijate juures: mõrtsukate, röövliite jne. juures. Ja veel edasi: peaaegu kõik retsidivistid — parandamatud kurjategijad kuuluvad tähendatud teadlaste uurimiste tulemuste järgi kolmandasse gruppi. Teiste sõnadega seisab asi nii: kurjategijate seas leidub üldse palju, kes kuuluvad III gruppi, üle normi palju; kui nende seast eraldada rasked kurjategijad ja retsidivistid, siis tõuseb viimaste seas veelgi III grupp teiste kaljuks, ja kui nende seast veelgi eraldada need retsidivistid, kelle kallal on kõik parandamiskatsed asjatuks jäänud, siis saame inimeste grupi, kelle veri pea eranditult kuulub III veregruppi.

Nagu juba tähendatud, on see küsimuse külg veel uurimisel: praegu igata-

hes on varajane teha sellest järeldusi, on vaja veel ära oodata teiste teadlaste uurimiste tulemusi. Kui aga ka hilisemad uurimised annavad samasuguse tagajärje kui dr. Böhmeri omad (ja selleks oleks vaja ette võtta uurimisi mitmel maal, mitme rahva juures, mitmes ilmastus), siis on leitud jällegi abinõu, millega saab kaasa aidata selleks, et eraldada parandamatuid kurjategijaid neist, kellest on veel loota paranemist. Sellega oleks saavutatud suur edusamm eeskujulikule vangide kasvatamise ja parandamise viisile lähemale jõudmiseks. Sellega oleks leiutatud kindel teaduslik alus probleemile, mis isenesest raske ja keeruline. Muidugi ei ole ja ei saa olla veregrupid praegusel kujul ja teaduse praegusel arengul põhjapanevaks eraldamisaluseks, nad võivad ikkagi ainult mängida kõrvalist osa, nad võivad ikkagi olla ainult kõrvaliseks lülilik suurel ahelas, kuid nad tähendavad siiski midagi. —st.

Vangid ja kunst.

Nagu harilikkuudele inimestele, nii avaldab kunst ka suurt mõju vangidele. Siin ja seal on hakatud õige laial määral kasutama kunstiteoseid vanglates, selleks, et kasvatada ja parandada vahialuseid. Praegu on küll veel vaieldav, kas kunstiteosed üldiselt suudavad avaldada parandavat mõju vangidele: kõneldakse ja kirjutatakse selle poolt ja vastu, selge igatahes on, et kunst avaldab mõju vahialustele, kui mitte kõigile, siis vähemalt ühele osale. On küll juhtumeid olnud, kus kunst on avaldanud vangidele sootu teist mõju kui oodati ja loodeti: üksikutes vangides on, näit., kontserdid esile kutsunud ülisuure tungi vabaduse järgi, mille tagajärjeks olid meeletud katsed vanglast põgeneda.

Erilist rõhku pannakse seal, kus katsutakse kunstiteoste abil mõjuda vangidele, just muusikale ja teises järjekorras näitemängudele, kuna maalikunsti abi hoopis vähem tarvitatakse, välja minnes sellest, et selle kunsti tundjaid ja harrasatajaid on võrdlemisi vähe; ka deklamatsioonile ei panda enam suurt rõhku, kuna selle vastu huvi pole samuti suur. Võiks veel mainida filmi, kuid kunsti mõttes ei mängi film suurt osa vangide elus, teda kasutatakse ainult õppeabinõuna.

Huvi vanglates on kunstiteoste ettekannete vastu alati ja kõikjal suur, kuid on

küsitav, mis on suurem: kas tahtmine lahsti saada väsitavast ja ebameeldivast tööst ning kokku tulla ühistesse ruumidesse teiste vangidega ja neid näha, või aga tõsine huvi kunsti kui sarnase vastu. On, näiteks, olnud küllalt juhtumeid, kus kasutatakse vangla kontsertsaalis viibimist selleks, et kokku rääkida (kas või salamärkide abil põgenemiskatsete üle ja kalkuleerida, kuidas ja kust saaks kõige paremini põgeneda. Selles mõttes on kontsertsaalid, lugemistoad jne. vangidele paljud juhtudel sama tähtsusega kui haigemajad: need on kohad, kust kergemini saab põgeneda.

Teisest küljest aga peab, tõele au andes, tunnustama, et eriti muusikapalade ettekandmine suudab mõjutada vahialuseid, suudab neis esile kutsuda ammu unustatud tundeid ja mõtteid, suudab kaasa aidata vangide parandamisele. Edasi on kunstiteoste ettekandmine tähtis veel seepärast, et sarnased ettekanded annavad vangidele head meelelahutust, toovad midagi uut ja ilusat igavusse ja halli ellu.

Kuid tähtis pole ainult küsimus, kas ja kuidas mõjub kunst vangidele, huvitav on veel teine küsimus, kas ja kuidas vangid ise tegutsevad kunstnikkudena?

On saanud harilikuks nähteks, et siis, kui pikemaajalisel kinniviibimisel vangile

muutub aeg väga igavaks, üksluine elu, mis muutmatul kujul on igapäev üks ja sama, hakkab mõjuma vangile äärmiselt rüsuvalt (eriti kui ees on veel pikk vanglas viibimise aeg), kui üksindus, pealesunnitud askees ja vangikambri tühjad ning külmad seinad ja aknatrellid muutuvad väljakannatamatuks, kui selle tagajärjel kasvab vangis ennenägematul määral kurbus ja igatsus, hakkavad vangid luuletama, joonistama jne., nad katsuvad olla kunstnikud ja mõni neist muutub tõesti kunstnikuks või õigemini muutub selleks, kelleks ta on loodud, kasutab annet, mis tal on, mille olemasolu aga tumestasid varemalt, vabaduses, kõiksugused kõrvalmõjud.

Huvitav on, et suurim osa sarnastest vangidest katsub joonistada. Võib olla tuleb see sellest, et tahetakse võimalikult piltlikult ette kujutada kõiksuguseid hüve, mis puuduvad. Sellega oleks seletatav see tõsiasi, et vangid armastavad joonistada maastikke ja kõigepealt: mehed naisi ja naised mehi. Paberit, pliiatseid jne. katsutakse muretseda sugulaste, tuttavate või sõprade kaudu; mõni vang kasutab ka teenitud raha nende asjade ostmiseks, kui seda lubab vangla kord. Teised vangid saavad neid asju mõne kaaskannataja käest, kes on üle läinud peale asjatute katsetamiste mõnele teisele kunstialale; säärasel puhul tuleb asjade omandamiseks kokku hoida söömisel, et anda vastutasuna söögiaineid. On ette tulnud juhtumeid, kus vangid on kasutanud joonistuste tegemiseks oma voodilina, rebides viimase tükkideks. Seda on tehtud vaatamata sellele, et niisuguse teo eest määratakse erikaristus. Tung joonistada peab tõesti suur olema!

On arusaadav, et joonistused, mis sel teel ja igasuguse ettevalmistuseta valmivad, midagi ei paku, et neil kunstiga pole midagi ühist. Nende loojad on saamatud ning viletsad. Joonistused on täis vigu; see ei tule üksi sellest, et joonistaja ei oska tehniliselt joonistada. Hulk vigu juhtub ka neil, kes on saanud tarvilise ettevalmistuse ja kes tõesti oskavad joonistada. Põhjus seisab siin muidugi selles, et vangi silm ja fantaasia on rikutud pikema kinniviibimise tagajärjel.

Siiski tuleb tähendada, et üksikud vangid suudavad maalida ja joonistuste alal pakkuda huvi. Ei tohi muidugi unustada, et ka nii mõnigi andekas maalikunstnik on sattunud vanglasse ja et sarnane mees ha-

rilikult produtseerib ka vanglas, kusjuures üksindus ja tagasihoidlik elu võivad avaldada isegi head mõju kunstiteostele. Kuid jutt ei ole praegu sarnastest eranditest, vaid ikkagi harilikkudest vangidest. Hermann Nöll jutustab oma ülevaates vangide kui kunstnikkude üle, et Sonnenburgi vanglas leidus 600 vangi hulgas kaks ja Ziegenhaini ja Lichtenburgi vanglates igaühes üks, kes oskasid tõesti hästi joonistada ja maalida. Kõik need neli vangi uurisid hoolega vanade meistrite töid, mida nad olid juba hakanud tegema vabaduses viibides, kõik neli uurisid mitmesuguseid õppe- ja käsiraamatuid ja nad katsusid tõsiselt luua midagi head. Maale müüsid nad oma sugulaste kaudu ja teenisid mõnel korral ilusat raha. Üksikud maalid äratsid isegi üldist tähelepanu ja osteti ära kõrge hinna eest. Muidugi ei tohi siin unustada, et nende edu piltide müümisel on osalt seletatav ka seega, et maalid on haruldased nende valmistamise koha tõttu; juba sensatsiooni pärast osteti maale, sest ega igaüks pole ilusa maali omanik, mis on valmistatud vanglas kriminaalkurjategija poolt. Üks neist kunstnikkudest tasus sel teel isegi ära kõrged kohtukulud; temale anti hiljem ka armu, kusjuures armuandmisel mängis suurt osa mehe kunstivõime ja suur tahe parandada elu ja leida uus ja parem elutee.

Õige suur on ka vangide-kirjanikkude arv. Ka nende püüd on kõigepealt kirjutuste abil leida väljapääsu sellest ummikust, kuhu neid on viinud nii kehaliselt kui vaimliselt toimepandud kuritegu ja selle tagajärjed. Nende seas leidub muu seas võrdlemisi palju isikuid, kes teevad alalist kaastööd ajalehtedele ja ajakirjadele, kes seda on teinud ka enne vanglasse sattumist. Leidub ka sääraseid, kes on kirjutanud palju loetavaid, huvitavaid raamatuid. Mingisuguste keeruliste asjaolude tõttu satuti vanglasse ja on loomulik, et niisugune kirjanik edasi töötab oma erialal. Huvitav on, et eriti saksa vanglates viibivad vahialused katsuvad luuletada. Harilikult katsutakse paberile panna isiklike elamusi, kusjuures keele ilu ja püüd õrnalt ja ilusalt mõtteid väljendada, paistab otsekohe silma, nagu tähendab juba mainitud Hermann Nöll. Need luuletajad kirjutavad tõesti „südame verrega“ ja mahutavad oma hinge värssidesse. Mõnel vangil õnnestub luua imeilusaid, kuid alati kurbi luuletusi.

Ka nikerdamisega tehakse palju tege-

mist. See on loomulik. Lauakesi saab vanglas kergesti, samuti ei paku ülepääsematuid raskusi noa muretsemine. Valmistatakse kraede, kaelasidemet, kinnaste jne. kastikesi, samuti hoidjaid õmblemise tarvete jaoks ja teisi sarnaseid väikesi asjakesi. Mõni mees on sel alal päris kunstnik: nikerdatakse laevakesi, loomakesi, tuhatoose, sullepeahoidjaid ja palju teisi esemeid. Niisuguste esemete valmistamisega teenivad mõned vangid ilusat raha eriti enne jõulupüühi.

Edasi harrastatakse vanglates üsna laialdaselt kunsti, valmistades paberist, leivast jne. mängu- ja ehteasju. Ka seda kunsti harrastatakse eriti palju seal, kus pole kerge saada abinõusid, näit. joonistamiseks. Vang teeb väikesteks tükkideks rebitud märjast paberist ning pehmeks näritud leivast massi, millest valmistab kuulikesi ja viimastest kõiksuguseid asjakesi: korvikesi, pildiraame, tubakahoidjaid, piipe, lillekesi jne. Neid asju värvitakse harilikult veel, nii et saab tõesti ilusaid asjakesi toa ilustamiseks. Ka selle kunstiga teenivad vangid tihti ilusat raha, sest sarnased asjakesed ei maksa vangile midagi. Nende valmistamine ei nõua palju aega, mistõttu neid saab müüa väga odava hinnaga; viimane asjaolu aga ja samuti asjade nägus välimus toob endaga kaasa asjade ostmist laial määral, eriti muidugi enne jõulupüühi. Saksamaal müüakse sarnaseid

asjakesi väga suurel määral ka maalaatadel, kus nende järgi alati valitseb nõudmine. Üks Ziegenhaini vanglas kinnipeetav vang, kes oli mõistetud eluksajaks sunnitööle, valmistas mitme aasta eest, nagu tähendab Nöll, kõnesolevast massist Ziegenhaini vangla mudeli, mis väga hästi õnnestus, seda enam, et mudel tehti pildiraamisse. Vangla ülem ostis mudeli vangilt hea tasu eest.

Naiste erialaks on rohkem pitside ja sarnaste esemete valmistamine. Igavus, tihti aga ka tahe raha teenida, samuti võimalus pikemat aega rahulikult praktiseerida, toovad endaga kaasa, et mõni vang nende asjade valmistamisel jõuab tähelepanuväärt täiuseni. Muidugi ei teenita sarnaste asjade valmistamisega just palju raha, kuid natuke siiski saab. Sonnenburgi vanglas olevat meesvang, kes pitside jne. valmistamisega naisvange kaugelt üle trumpab ja nii hästi neid asju valmistab, et üks suuräri kõik asjad temalt ära ostab, mistõttu mehel on võimalus ülal pidada oma naist ja lapsi ja pealegi veel natuke raha kõrvale panna.

Muidugi tegutsevad vangid vastavalt igapäevasele iseloomule, maitsele, tahtele ja võimetele veel teistel aladel, mis on enam-vähem ühenduses kunstiga, kuid need on juba erandlikud juhtumid, nii et neil üldine tähtsus puudub.

P. T.

Kerjuse börs Berliinis.

Meie kõik oleme tihti kuulnud ja lugeanud jõukatest kerjustest, kes elu aeg elasid ühiskonna jäätise elu, magasid öömajades ja toitsid end leivaga, mis kokku kerjatud, ja kes jätsid maha pärast surma suuri varandusi: küll majade, küll jooksvate arvete näol pankades, küll sularahas. Ja meie oleme tihti revideerimisele võtnud oma seisukoha kerjuse suhtes — enamaltjaolt küll asjatult. Sest need kerjused, kes on osanud ennast rikkaks kerjata, moodustavad ikkagi ainult tühise erandi selle suure hulga seas, kes elab päevast päeva ja ainult sellest, mis talle annavad teised inimesed, kelle käsi paremini käib, kellel paremad töövõimalused, kellel tööjõudu ja -tahet, kes kehaliselt ja vaimliselt on terved.

Muidugi ei ela kerjused meie päevil

enam nii, nagu nad elasid ja tegutsesid meie esivanemate ja vanemate ajal, eriti suuremates linnades. Praegu, mil kõik organiseeruvad, alates varastest ja lõpetades miljardäridega, on ka kerjused hakanud organiseeruma. See nähe on eriliselt maad võtnud Ühendriigis, kus kõik suurlinnade kerjused kuuluvad pea aegu eranditult mingisugusesse kerjuse organisatsiooni, kus organisatsioon juhatab kätte oma liikmetele töö, s. o. näitab missugustel tänavatel keegi tohib kerjata, ja hoolitseb jõudumööda nende liikmete eest, kes on haiguse või mõne muu viperuse tagajärjel sattunud täbarasse olukorda.

Berliinis tegutseb juba pikemat aega teistsugune kerjuse ettevõtte, mis samuti annab kerjustele paremaid võimalusi rea-

liseerida oma töö tagajärgi, mis aitab kaasa sellele, et kerjustel oleks ka tulu tehtud „tööst“. Seal, kus valitsevad suured börsimagnaadid, kus iga päev müüakse miljonite ja miljardite eest väärtpabereid, seal, kus tegutseb hiiglabörs, mis neelab alla varandusi ja kingib varandusi, seal tegutseb suure venna kõrval ka väike vend — kerjuste börs: asjade poolest, mis viimasel tulevad müügile, ja rahasummade poolest, mis mängus, lähivad need kaks börsi küll väga tunduvalt üksteisest lahku, kuid põhimõtted on ühed ja samad ja võtted on tihti ühed ja samad, kusjuures kerjuste börsil maksab, võib olla, veel rohkem kui mujal põhimõte: äritegemine see on teise inimese raha äravõtmine.

Kerjuste börsil on oma ruumid, teisiti see olla ei saa — need asuvad „Börsi“ jaama läheduses, s. o. mitte kaugel päris börsist. Ühe kolmanda järgu kõrtsi ruumid on muudetud börsisaaliks, kus valitseb kord ja kindel „seisusekohane“ moraal. Seal ei taheta sugugi näha juhuslikke kerjuseid ega muud sarnast „ebasoliidset elementi“, seal püütakse kõvasti selle järele valvata, et börsisaali pääsesid ainult tuntuks, ausad ja kogunud kerjused, ühesõnaga võivad tegutseda ka sellel börsil ainult „suuremad ninad“, nii et põhimõte on ka selles osas samane nagu harilikul börsilgi. Börsikomissari ametit peab lokaali peremees, kelle kõrval tegutseb börsikomisjon, kes erapoolelt ja asjatundlikult määrab kindlaks väärtuste hinnad vastavalt müügi pakumistele ja ostmistele. „Väärtusteks“ aga, mis tulevad sel omapärasel börsil müügile, on: või, leib, rasv, sink, marmelaad, praad, vorst, juust jne. Materjalid, mis müügiks börsil kõlbmatud, antakse odava hinna eest („võileiva eest“, nagu seletavad berliinlased) harilikukudele kerjustele, et saadud rahaga katta välised kulud.

Kõlvulik materjal, kõlvulikud „väärtused“ müüakse börsil maha nagu suurel

börsil väärtpaberid. Hinda reguleerib nõudmine. On nõudmine suur, tõuseb margariini ja singi-võileiva hind, on nõudmine väike, langeb prae või juustu hind. Ka sel börsil on oma „mustad päevad“, ka sel börsil võivad hinnad nii langeda, et keegi oma kaubast lahti ei saa kahjuta. Sest — ja see on tähtis ja iseloomustav Berliini kerjustele — kõik need võileivad ja praetükid lähivad käest kätte. Tegelikult seisavad nad küll kõrtsiomaniku juures, kelle kätte antakse need enne börsi algust ja selle kestel kõik „väärtused“, mis müügile lastakse. Kui mõnel „börsispekulandil“ näib mõne aine hind küllalt soodus olevat, ostab ta selle aine, ja kui selle hind börsi ajal tõuseb, müüb ta aine maha. Teiste sõnadega on kerjuste börsi tehingud väikesel määral täpselt samasugused nagu harilikul börsil.

Nagu igal korralikul börsil, on ka kerjuste börsil oma kõrvalbörs. Sinna pääsevad muidugi kõik ja seal on tehingud juba teistsugused. Seal müüakse ja vahetatakse: vanu pükse, riideid, särke, kingi, kaelasidemeid, sigari- ja sigaretiotsi jne. Omanik pakub vastavat asja valju häälega ja nii läheb müümine ja ostmine.

Igal õhtul sorteeritakse pärast tööpäeva lõppu saadud kraam, valitakse välja, mis endale vaja läheb, ja määratakse ära, mis võib müügile lasta. Pärast sorteerimise lõppu tellitakse õlut ja vahetatakse mõtteid eeloleva börsipäeva kohta. Samuti armastatakse juua veidi pärast börsi lõppu, selleks on kõrtsi kõrvalruumid, kus peremees teenib ilusat raha nendelt, kellel „midagi pole“.

Nii käib saadud asjade müümine ja nende ostmine täpselt kindlaksmääratud reeglite järgi, millede vastu eksida ei tohi ja millede vastu ka tegelikult ei eksita. Kõige selle juures ei puudu ka teatud huumor: börsiuksele on mahutatud suur silt „ebasoliidsete“ isikute äralhoidmiseks pealkirjaga: „Kerjamine on siin kõvasti keelatud!“ B.

Rikkad naised ja vaesed vürstid.

Selle aine üle võiksid Euroopa suurte pealinnade politseiasutuste juhid kõnelda tundide viisi ja kirjutada suuri artikleid. Berliini, Viini, Londoni, eriti aga Pariisi politsei teab, missugust tööd annavad aasta jooksul kriminaalpolitseile rikkad naised ja nende armastus ning usaldus vaeseksjäänud aristokraatide vastu. Sellest teavad palju kõnelda era-detektiivbüroode juhatajad ja omanikud, kahjuks aga jäävad just viimaste kogemused ja teadmised avalikkuse ette tulemata, arvatud välja väga harva ettetulevad kohtuprotsessid sarnastes asjades, kus siis eradetektiiivid figureerivad tunnistajatena, pealegi veel õige tagasihoidlikkude tunnistajatena.

Kõige rohkem tegeleb sarnaste armastuslugudega ja nende tagajärgedega kahtlemata Pariisi politsei. Pariis on ikka veel selleks külgetõmbekohaks, kuhu tõttavad rikkad ja vaesed, ausad ja kelmid, seiklustearmastajad ja kunstiharrastajad. Pariisis otsitakse ikka veel, nagu juba aastakümneid ja -sadasid, meelelahutust, rikkust, õnne ja armastust. Ja Pariisis kukutakse ikka veel sisse, nagu juba aastakümneid ja -sadasid, satutakse ikka veel hästi rutineeritud kurjategijate ja juhusteotsijate lõksu. Euroopa sadamalinnadest võib kahtlemata Marseille pretendeerida esimesele kohale ebavooruse mõttes, Euroopa pealinnadest võib seda teha Pariis. Kahtlemata ei kuulu, näiteks, Hamburg ega Berliin, Neapel ega Rooma väga vooresikkude linnade hulka, kuid neil puudub see, mis just mitteprantslasi prantsuse linnadesse meelitab: sharm, ilutunne, sädelev kunstivaim, mis katab ka inetud nähtused ja vastikud tõsiasiad. Ja peab ütleva, et prantsuse linnadesse, eeskätt muidugi Pariisi, tõttavad paljud muidu väga korralikud kodanikud, tahtes kord elus midagi „läbi elada“, ja seiklusi pakub Pariis väga ja väga palju. Pariisi politsei teab seda paremini kui ajakirjanik, paremini kui elukutseline juhusteotsija.

Pariisi politseitögelased on tihti päris üllatatud, kui kergemeelsed on mõned välismaalased, kes lähevad tihti avatud silmi lõksu; arvatakse nähtavasti, et Pariisis peab reisijaga midagi juhtuma, millest ta siis võib kodu uhkusega rääkida ja mis maksab alati suurema või väiksema rahasumma. Prantsuse politseijuhid tähendavad täie õigusega, et välismaalased-huvireisijad ise kasvatavad Pariisis kur-

jategijaid, aitavad nende tegevusele lahesti kaasa, sest mis peab siis ütleva välismaalaste ülalpidamisest ja teguviisidest, millel puudub igasugune ettevaatusabinõu, muud kui et tahetakse miskipärast kergendada kelmade tööd.

Viimase kümne aasta jooksul on Pariisi politseil tulnud eriti palju tegemist teha kaebuste vastuvõtmisega enam või vähem jõukatelt amerikkannadelt, kes on paljaks röövitud oma kavaleride, „peigmeeste“, armukeste jne. poolt. Seda juhtub, nagu tähendatud, ka mujal, kuid kaugeltki mitte selles ulatuses kui Pariisis. Peaaegu alati on, nagu näitavad prantsuse statistilised andmed, tegemist sarnasel puhul vene emigrantidega: vürstidega ja harilikude surelikkudega, kes aga armastavad ennast nimetada vürstideks või vähemalt krahvideks. Ja nende tänu rikaste naiste vastu ülesnäidatud vastutulelikkuse ja sõpruse eest on väga tihti raha ja väärtasjade omandamine ja nendega jäljetult kadumine. On küll ka ette tulnud juhtumeid, kus amerikkannad ja emigrandid on kihlunud ja isegi abiellunud, kuid neid juhtumeid on vähe — juba sel lihtsal põhjusel, et need „peigmehed“ on harilikult naise-mehed, kellel naine ja isegi lapsed kodus. Enamaltjaolt lõpevad kihlused sellega, et peigmees parajal silmapilgul kaob — ühes enam või vähem rikkaliku saagiga.

Huvitav ja, peab ütleva, kõigele vaatamata koomilise maiguga on sündmus, mis mõne kuu eest Pariisis aset leidis ja mille kangelaseks oli keegi vene krahv, kes oli pärit jõukast Moskva perekonnast: ta isa kuulus omal ajal suurimate ja rikkaimate vene pangaomanikkude hulka. Mees oli kihlatud amerikkannaga, miss Elisabeth S-iga. Korruga kadus pruudil väga kallihinnaline käevõru. Muidugi ei teadnud keegi kahtlustada peigmeest, krahvi, varguses. Ometigi tegi politsei varsti kindlaks, et vargaks on krahv. Iseloomustavaks aga kõige selle asja juures oli see, et krahv varastas oma armastatu käevõru selleks, et selle eest saadud rahaga osta sõrmus pruudile. Mees tahtis midagi kinkida oma missile, kelle teada tal siiski oli väikesi sissetulekuid, ja ei teadnud muud midagi teha kui varastada pruudi käevõru, et samale pruudile midagi kinkida. Mis aga terve selle loo veel halvemaks tegi, oli politsei poolt kindlaks tehtud tõsiasi, et krahvihärra ka varemalt

juba oli oma pruudilt üle löönud nii raha kui ka ehteasju. Kui terve see lugu avalikuks tuli, olevat miss S. küll tahtnud asja likvideerida, kuid oli muidugi hilja, sest ta ise andis asjast politseile teada. Arvatakse aga, kui krahv kord vanglast pääseb, teda truu pruut lahtiste kätega ootab.

Ühes tuntud lokaalis Pariisi Seine'i linnaosas võis igal õhtul näha üht noort ja ilusat ameriklannat. Nagu kõik teised lokaali küllastajad, nii mängis ka miss X. kirglikult hasartmänge. Ühel ilusal päeval sai miss X. selles lokaalis tuttavaks väga hästi riietatud ja kasvatatud venelasega. Viimane meeldis ameriklannale nii väga, et ta varsti läks venelasega kabinetti aega veetma. Joodi sekti ja oldi rõõmus. Peeti isegi kihlused, sest ilus ja haritud venelane oskas ümber käia oma ohvriga. Sekti mõju ei jäänud tulemata, arvatavasti oli venelane aga veel sekti riputanud unepulbrit — et tegutsemine võiks süüdi da kiiremini ja väiksema hädaohuga. Kui miss X. lõpuks kabinetti unest ärkas, oli hästikasvatatud venelane kadunud, ühes temaga ka daami rahatasku ning ehteasjad.

Kuulsas Deauville kuurordis juhtus hiljuti järgmine lugu, mis on väga iseloomustav tervele õhkkonnale, mis seal valitseb, ja ühtlasi näitab, kui osavasti oskavad tegutseda kelmid, kui naisohver armub, juhtumise kangelasteks olid: keegi õige jõukas ameriklanna ja kolm vettelast, kes kõik ütlesid end olevat vürstid. Need „aristokraadid“ tegutsesid väga ettevaatlikult ja diplomaatlikult. Nad said ameeriklannaga tuttavaks, kes ühel ilusal päeval neilt küsis, kas nad poleks nõus temaga lõunatama. „Kõrgused“ oli sellega

väga päri, kuid lisasid tagasihoidlikult juure, et nende rahalised ressursid seda ei luba, nad peavad tuleviku peale mõtlema, vene revolutsioon on neilt kõik võtnud, mis neil oli jne. Ameriklanna aga tahtis just „kõrguste“ seltsis minna kuurordi kasiinosse ja otsustas: „Teie olete minu külalised.“ Ta läks oma tuppa ja tõi sealt kaasa 5000 dollarit.

Teel kasiinosse said „kõrgused“ sellega hakkama, et nad võtsid daami käekotist 5000 dollarit — ilma et ohver seda oleks märganud. Alles kasiinosse jõudes nägi daam, et temalt on raha varastatud, siis oli aga juba hilja, sest kavalierid olid vahepeal osanud kaduda. Hiljem aga, sama päeva õhtul, kohtas ameriklanna „kõrgusi“ kasiino mängusaalis. Ta astus „vürstide“ juure ja nõudis oma raha tagasi ja ajaviitmatult, ähvardades muidu asjast teatada politseile. Nüüd aga mängisid „kõrgused“ haavatud süütuste osa ja seletasid, et nemad seda „hüsteerilist naist“ vist oma elus pole näinudki. Üks härradest läks daami juure ja seletas nagu kavalier kunagi: „Kui austatud preili on langenud varaste ohvriks, oleksin meeleldi nõus daami aitama 500 frangiga.“

Nüüd tuleb selle igapäevase loo mitte-igapäevane lõpp. Ameeriklannale meeldis ja imponeeris vettelase väljaastumine sedavõrd, et ta tõsiselt mehesse armus. Ja kui ameeriklanna mõni päev hiljem kodusse tagasi sõitis. — Prantsusmaa oli temale nähtavasti hakanud närvidele — sõitis temaga kaasa „kõrgus“, kes talle pakkus 500 franki laenua temalt varastatud rahast. Mõlemad olid otsustanud vaikida sellest loost ja sõlmida abielu.

Tr.

Ametlik osa.

Käsukiri 29. okt. s. a. nr. 133.

Vabariigi algpäevilt säilinud kombe kohaselt mälestavad meie praegused politsei kohapealsed üksused oma asutamise aastapäevi igaiüks peaaegu isepäeval, võttes aluseks päevi, mil tolleaegsete olude tõttu selles või teises riigiosas võidi asuda oma politsei (miilitsa) ellukutsumisele. Ajal, mil politsei korraldamine kuulus omavalitsustele, oli seesugune asutamise aastapäevade arvamine teatavas määras õigustatudki, kuna maakondade ja suure-

mate linnade politseidel puudus puhtajooneline omavaheline üleriiklik side. Kogu politsei riigistamisega on olukord sootuks teiseks muutunud: praegusi politsei kohapealseid asutusi ja eriharusid ei saa vaadelda enam kui iseseisvaid üksusi, vaid nad on saanud üldise riikliku politsei organismit lahutamatuks osiiks. Seetõttu ei ole ka praegu enam millegagi põhjendatud asutamise aastapäevade arvamine endisel alusel. Teisest küljest tuleb pidada erinevate aastapäevade arvamist ebapraktili-

seks, kuna see sunnib teenistuses olevaid politseiametnikke, kes muidu päevast päeva rühivad teha külg-külje kõrval ühist tööd, oma teenistuse pidulikumatel ja ülevamatel silmapilkudel jääma üksisele nagu võõraks.

Tähendatud põhjustel pean tarvilikuks, et nüüdsest peale kogu politsei mälestaks oma asutamise aastapäeva, kui mälestamine omab ametliku iseloomu, ühisel päeval, valides selleks päevaks 12. novembri, missugusel kuupäeval 1918. a. politsei (miilitsa) meeskond oma tegevuse jätkamist alustas võõra võimu alt vabanenud Vabariigi pealinnas.

A. A n d e r k o p p,
Kohtu- ja Siseminister.

Kohtu- ja siseministri käsukirjaga 24. sept. s. a. nr. 127

on nimetatud poliitilise politsei vanem agent Artur Neggo II järgu assistendi kohustetäitjaks, arvates 1. oktoobrist 1930. a.

Kohtu- ja siseministri käsukirjaga 7. okt. s. a. nr. 129

on õigusteadlane Edgar Laane nimetatud notariks Paide linna, arvates 15. oktoobrist s. a.

Tallinna-Harju kriminaalpolitsei assistent Elmar Tinn on vabastatud ametist oma palvel, arvates 15. oktoobrist s. a.

Politseivalitsuse direktori käsukirjaga 30. sept. s. a. nr. 15

on kohtu- ja siseministri resolutsiooniga 27. septembrist s. a. määratud raudteepolitsei allkonstaablile Paul Roosbergile 100 kr. rahalist autasu hoolsa, kiire ja asjaliku töö eest kuritegude jälgimise alal, mille tulemuseks oli mitme kuriteo avalikuks-tegemine ja kurjategijate tabamine.

Tartu-Valga prefektuuri konstaabel Paul Sokolov on ümber paigutatud oma palvel raudteepolitsei koosseisu, arvates 1. oktoobrist s. a.

Raudteepolitsei konstaabel Voldemar Meltsas on ümber paigutatud oma palvel Tallinna-Harju prefektuuri koosseisu, arvates 1. oktoobrist s. a.

Lääne-Saare prefektuuri konstaabel Karl Kivistik on vabastatud ametist oma palvel, arvates 1. oktoobrist s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 23. sept. s. a. nr. 126

on avaldatud teadmiseks 20. septembril s. a. Nõmmel, Mustamäe all asuval kaitse-

liidu lasketiirul ärapeetud piirivalve jaoskondadevaheliste laskemeistervõistluste tagajärjed:

1) kaitseväe vintpüssidest laskmises dist. 300 mtr. kolmest põhiasendist, igast 5 lasku, tulid neljale esimesele kohale: I) major Viilip — Petseri jaosk., tagajärg 102 silma; II) kapten Korkman — Narva jaosk., tagajärg 98 silma; III) ream. Külaots — Lääne jaosk., tagajärg 95 silma; IV) n.-allohv. Tamm — Tallinna jaosk., tagajärg 93 silma.

2) püstol-brovningust kal. 7,65 laskmises dist. 25 mtr. 15 lasku püsti, tulid neljale esimesele kohale: I) kapten Labidas — Petseri jaosk., tagajärg 117 silma; II) n.-allohv. Lambing — Petseri jaosk., tagajärg 116 silma; III) veltv. Bach — Petseri jaosk., tagajärg 114 silma; IV) major Viilip — Petseri jaosk., tagajärg 114 silma.

3) spordipüssist laskmises dist. 50 mtr. kolmest põhiasendist, igast 5 lasku, tulid neljale esimesele kohale:

I) kapten Labidas — Petseri jaosk., tagajärg 124 silma; II) major Viilip — Petseri jaosk., tagajärg 119 silma; III) n.-allohv. Lambing — Petseri jaosk., tagajärg 111 silma; IV) kapten Korkmann — Narva jaosk., tagajärg 109 silma.

Võistluste üldvõitjaks kõigist kolmest relvast tuli Petseri jaoskond 1010 punktiga ja omandas esmakordselt Kohtu- ja siseministri rändauhinna hõbepokaali, mida jaoskonnal jäädavaks omandamiseks kaks aastat järjest või kolm aastat vaheldumisi kaitsta tuleb. Piirivalve valitsuse ülema rändauhinna parimale vintpüssist laskjale omandas major Viilip — Petseri jaoskonnast, mida temal kaks aastat järjest või kolm aastat vaheldumisi tuleb kaitsta. Linnapanga direktor Paul Kurvitsa individuaal-auhinna parimale laskurile omandas major Viilip 335 silmaga. Hr. Edgar Neggo individuaal-auhinna parimale laskurile kv. vintpüssist püsti, omandas n.-allohv. Lambing — Petseri jaoskonnast, 38 silmaga. Laskeriistade äri Freibachi individuaal-auhinna parimale laskurile spordipüssist püsti, omandas major Viilip 42 silmaga. Kõigil üksikutel võistlusaladel neljale esimesele kohale tulijaile annetati piirivalve spordikeskklubid poolt väljapandud auhinnad.

Lasketagajärjed näitavad, et kõige rohkem tööd laskealal on teinud Petseri jaoskond. Üldine lasketasapind jaoskondades, võrreldes möödunud aastaga on

tõusnud, kuid veel paremate tagajärgede saavutamiseks tuleb püsivat tööd teha ja selleks kõigile jõudu ja edu.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri

29. sept. s. a. nr. 130.

Soome merekaitseasutise ülem merekaitsekommodör Miettinen'i ettepanekul on avaldatud vahil. „Kõu“ komanderile ja meeskonnale tänu energilise abi eest Soome vahilaeva L. A. 3-da abilaeva meeskonnale 20. septembril s. a., kui nimetatud laeva meeskond tulekahju läbi sattus merehädadohtu ja vhl. „Kõu“ poolt päästeti.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga

24. okt. s. a. nr. 144

on avaldatud kiitust Tallinna jaoskonna Jägala-Jõesuu rajooni kordoni ülema k. t. noor.-allohv. Johannes Viies'ile julge ja energilise teotsemise eest salakauba-piirituse tabamisel 10. septembril s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga

31. okt. s. a. nr. 148

on Peipsi jaoskonna Võõpsu raiooni kordoni ülema kt. n. a. o. Nikolai Kurvits ülendatud hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest vanem-allohvitseriks ja kinnitatud kordoni ülemaks 1. nov. s. a.

Lääne jaoskonna Haapsalu raiooni kordoni ülem n. a. o. Julius Jürgenson ja Kuresaare raiooni kordoni ülem n. a. o. Jaan Utsar on ülendatud hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest vanem-allohvitseri-deks 1. nov. s. a.

Narva jaoskonna Komarovka raiooni kordoni ülem n. a. o. Arnold Remmer, Va-

naküla raiooni kordoni ülemad noor. allohvitsерid: Rudolf Rähni, Friedrich Vilberg ja August Praosk on ülendatud hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest vanem-allohvitsерideks 1-st nov. s. a.

Tallinna jaoskonna Võsu raiooni valvur reamees Jaan Roos, Peipsi jaoskonna Võõpsu raiooni valvur reamees August Ein, Mustvee raiooni valv. reamees August Martinson, Mehikoorma raiooni valvur reamees August Unt, Lääne jaoskonna Mõisaküla raiooni valvur reamees Valter Thar, Haapsalu raiooni valvur reamees Aleksander Jaakson ja Kuresaare raiooni valvur reamees Leo Külaots on ülendatud hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest kapraliteks, arvates kõik 1. nov. s. a.

Politseivalitsuses on registreeritud:

1) Ajakiri „Vana Meie Mats“, hakkab ilmuma Viljandis, üks kord kuus; väljaandja ja vastutav toimetaja — August Kaarli p. Jänes.

„Vana Meie Mats“ trükitakse Viljandis J. Nurmbergi trükikojas.

2) Ajaleht „Tõe Hää!“ hakkab ilmuma Tartus, tarvidust mööda, kuid vähemalt iga kolme kuu jooksul üks number; väljaandja Paul Ingermann, vastutav toimetaja Aleksander Braats. „Tõe Hää!“ trükitakse Tartus „Varrak'u“ trükikojas.

3) Ajaleht „Õpetajate Leht“ hakkab ilmuma Tallinnas, üks kord nädalas; väljaandja Julius Johani p. Elango, vastutav toimetaja Aleksei Kirilli p. Janson. „Õpetajate Leht“ trükitakse Tallinnas „Estotrüki“ trükikojas.

Välismailt.

Külaline põrgust.

Elbogeni linna läheduses Saksamaal elas keegi lesknaime — taluomanik, kes kord otsustas osa võtta spiritistide koosolekust. Sellel koosolekul sai ta „vaimude“ kaudu teada, et tema surnud mees viibib põrgus ja kannatab hirmsat valu ning piina. Naine läks koju ja oli äärmiselt mures oma õnnetu mehe saatusest. Suureks üllatuseks ilmus tema juure paari päeva pärast kurat ise ja tähendas talle, et ta võib lunastada mehe patud ja teda vabastada põrgust, kui ta ohverdab väikese osa oma varandusest. Naine

lubas põrguvürstile „Mili-Stovilole“, nii esines kurat, kes nähtavasti hästi tundis inimseltskonna kombeid, minna otsemat teed hoiupanka ja sealt võtta jooksvalt arvelt teatud summa ning viimane üle anda vürstile. Viimane käskis naist veel kindlasti vaikida kõige üle, mis ta on näinud ja kuulnud, määras kindlaks tunni-aja, mil ta tagasi tuleb, ja kadus. Naine tõttas muidugi otsekohe hoiupanka, et toimetada nii nagu talle kästi. Ametnikkudele paistis pangas silma maanase ärritatud olek ja hakati pärima, milles seisab asi ja mis on juhtunud. Naine ei tahtnud

esialgu vastavalt saadud käsule midagi jutustada, kuid kui ametnikud talle peale käisid, seletas ta neile lõpuks terve loo. Naisele anti kätte väike summa, kusjuures ülejäänud raha lubati talle saata postiga. Kindlaksmääratud tunnil ilmiski pörguvürst. Naine andis talle raha. Parajasti siis, kui kõrgus luges raha, astusid tuppa sandarmid ja võtsid vürsti kinni, kes küll põgeneda katsus, kuid enam ei saanud ära joosta. Naine, kes nii väga hoolitses oma surnud mehe saatus eest, oli äärmiselt üllatatud, kui tema nägi, et pörguvürst, kellelt sandarmid võtsid maha maski ja riided, põlnud muu keegi, kui üks vana ja hea tuttav. Nüüd istub pörguvürst Elbogeni vanglas ja võib üksikasjalikult selle üle järele mõelda, et inimeste rumalus pole siiski nii kohutavalt suur kui üldiselt arvatakse.

Esimene visiit.

Ühes saksa väikeses linnas juhtus hiljuti omapärane lugu, mis pani mõneks tunniks muigama paljusid. Selle linna vanglasse ilmus ühel ilusal päeval keegi hästi rietatud vanapoolne meesterahvas ja küsis uksehoidjalt, kas ta võiks tutvuda vanglaga. Vangla oli uus ja seda olid juba mitmed inimesed vaatamas käinud, sest selle sisseseade oli eeskujulik ja igapidi praktiline. Mehe paberid vaadati järele, need saadeti vangla direktorile ja viimane andiski loa vangla vaatamiseks. Mehele anti kaasa vangivaht, kes talle näitas ruume ja andis tarviliikke seletusi. Käidi üle pooleteise tunni ringi ja vaadeldi suure hoolega. Võõras oli silmnähtavalt asjatundja: ta esitas suure huviga küsimusi vangla ehitamise, üksikute kambrite, tööruumide, toitmise, üldkambrite jne. kohta. Silmnähtavalt meeldis talle terve sisseseade. Siin ja seal märkis ta ka ära asjaolusid ja sisseseadeid, mis tal põlnud meelt mööda ja mida, tema arvates, oleks võidud teisiti korraldada. Kui ta oli küllalt näinud ja ringi käinud, avaldas ta soovi ka direktorit tundma õppida. Võõra soov rahuldati ning direktor võttis teda suure vastutulehikkusega vastu. Võõras seletas direktorile: „Ma olen vaimustatud nähtust, mille meeldib väga teie vangla; ma olen elus juba näinud mitut vanglat, kuid ükski neist pole mulle nii meeldinud kui teie oma; kõige seetõttu olen ma otsustanud mõneks ajaks siia jääda.“ Direktor naeris suure suuga ja tähendas, et võõras

oskavat nalja teha. „See põlnud nali, härra direktor, vaid tõsiasi.“ Direktor tähendas siis, et tal kahjuks pole võimalik võõra soovi täita. Võõras aga jäi oma soovi juure ja ütles: „Mul on kaasas dokument, mille põhjal ma võin küll siia ajutiselt elama asuda.“ Nende sõnade juures võttis mees taskust mingisuguse paberi ja esitas selle vangla direktorile. Paber põlnud muud midagi kui seadusjõusse astunud kohtuotsus, mille põhjal võõrast karistati 8-kuulise vangistusega toimepandud varguse eest. Nüüd ei jäänud direktoril enam muud üle, kui lahket külalist võtta vanglasse ja teda paigutada trellide taha.

Karistamine administratiivsel teel.

Kuskil Baieris, ühe suurima suvituskoha läheduses, kus palju ilusaid väikesi järvi, õngitses keegi suvitajatest. Tung selle spordi järgi oli nii suur, et selle harrastaja ei pannud tähele keelutahvli, millega oli õngitsemine keelatud trahvi ähvardusel. Mees istus rahulikult ja vaikselts järve kaldal ja vaatas õnge sihisi. Korraga ilmus tema juure kohalik sandarm, võttis taskust kviitungiraamatu ja tähendas, et õngitsejal tulevat maksta viis marka trahvi keelatud kohal kalastamise eest. Võõras andis sandarmile sõnalausumata kümme marka. Kuid ega sandarm pole mõni pank: ta ei saanud mehele viit marka tagasi anda, võõral aga põlnud peenemat raha. Siis tegi sandarm ettepaneku: kui härra ehk soovib homme ka veel õngitseda, siis on kümme marka tasa!

Kas tasub vargus ennast ära?

Hannoveris oli kohtu arutada mõne aja eest üks suurem varguselugu, mis seetõttu huvitav, et ta näitab, missuguste väikeste hindade eest tuleb vargal ja ka varastatud kraamiga kaubitsejail müüa varastatud kraami. Keegi tööta tööline oli Hannoveris varastanud ühe Berliini kalliskividega kaubitseja autost viimase portfelli, milles oli ligemale 100 briljandi ja pärlümbri ümber, peale selle veel kuldkaevõrusid, kuldkeesid, kuldkellasid, briljantsõrmuseid ja teisi ehteasju. Kohe pärast varguse toimepanemist andis varas asiad edasi varastatud asjadega kaubitsejale, kelledest tervelt 18 meest istus süüpingil ühes vargaga. Ostmise ja müümine nende isikute vahel näitab, kui võrd vähe tunnevad need inimesed asjade väärtust;

ostetakse ainult seepärast, et tegemist on varastatud kraamiga ja pakutakse hinda, mis kuidagi pole kooskõlas asjade tõelise väärtusega. Kallihinnalised kalliskivid, kulduurid anti edasi, „müüdi“ naeruväärt väikese rahasumma eest. Kuldkäevõrud pakuti müüa võleiva eest, neid panditi paari marga eest. Mõni ehteasi kingiti lihtsalt sõbrale või sõbrannale, kusjuures kinkijal ega kingisaajal polnud aimu asja väärtusest. Kohtus märgiti ära järgmised hinnad müüdud kauba eest: üks briljantsõrmus müüdi 8 marga (7.20 krooni) eest. Suur pärl, mille väärtust kahjukannataja hindas 300 margale (olgu et eksperdid vaidlesid nii kõrge hinna vastu), anti edasi 50 marga eest. Neli kulduuriketti, kaks kaelaehet, üks pärlkett, üks briljantnõel, 20 väikest briljanti, 46 pärlit, 5 kulduuri käel kandmiseks „müüdi“ 76 marga (68.50 krooni) eest! Veidi kõrgemaid hindu maksis varastatud kraamiga kaubitsejatele üks Berliini vanakraami ostja, kes tasus suure hulga kivide, pärlite, kettide ja uuride eest 720 marka. Kõige halvemat äri tegi kõige selle juures kahtlemata varas ise, kes sai oma tõenduse järgi terve kraami eest 28 marka, s. o. 25 krooni!

Joodikute arv Saksamaal.

Saksa ametlikkude statistiliste andmete järgi näitavad viimased aastad tõusu vaimuhaigete ja joomahaigete suhtes. Kuna Saksamaal paigutati 1926. aastal 157.000 inimest vaimuhaigete majadesse, tõuseb see arv 1927. aastal juba 168.000 peale. Silmatorkavalt suur on joomahaigete arv, mis kasvab iga aastaga. Just see arv näitab järjekindlat tõusu, kuna harilikkudest vaimuhaigustest näitavad mõned kord tõusu, teinekord jälle langust. Joomahaigeid toimetati hullumajadesse 1927. aastal 8138, nendest 440 naist. Kuna enne sõda langes iga 100.000 elaniku peale 19 joomahaiget, keda tuli mahutada ravi-
lasse, on see arv praegu juba tõusnud 21 peale, s. o. suurenenud 19% võrra. Arv 8138 aga käib ainult hullumajade kohta, hoopis teistsuguse pildi saame, kui arvesse võtame ka eraravilaid. Nagu asjatundjad arvavad, viibis 1927. aastal hullumajades ja ravilates ümmarguselt 16.000 joodikut, kes kannatasid kroonilise alkoholismi all!

Armukadedus ja daktiloskoopia.

Ühes Itaalia teatris juhtus järgmine lugu, mis näitab, et eraisikud on juba hästi

teadlikud daktiloskoopias ja katsuvad seda isegi kasutada eraelus. Selles teatris suudles keegi näitlejanna kedagi näitlejat. Õnnetuseks tuli aga mees näitlejanna tuppa, kui suudlemine oli täies hoos. Mees oli teatri peaaktsionär ja pääsis vabalt alati näitelava taha ja näitlejate ruumidesse. Näitleja sai veel põgeneda, nii et armukese mees teda kätte ei saanud. Vihane ja petetud mees püüdis oma naiselt teada saada süüdlase nime, kuid naine vaikus. Siis otsustas mees tarvitada teist abinõu. Ta sõitis naisega politseidirektsiooni, kus teda hästi tunti ja talle meeleldi vastu tuldi. Politseidirektsioonis palus mees võtta näpujäljed tema naise näolt. Seda tehti ka nagu kord ja kohus. Järgmisel päeval uuriti juba teatri näitlejate näpujälgi ja sel teel saadi muidugi kätte süüdlane. Viimane vabastati jalamaid teenistusest pärast seda, kui vihane abielumees oli teda veel korralikult läbi pek-
nud.

Naiste mõrtsukas.

Kreekamaal põles mõne aja eest Calarcabra poolsaarel maha loss, mis kuulus krahv Mastrazisile, kes ise kadus kolme aasta eest jäljetult. Varemete alt leiti salakamber, kus vedeles kadunud krahvi laip purukslöödud peaga. Samas kambris leiti veel 18 naisterahva laipa, kes kõik mitme aasta jooksul jäljetult olid kadunud. Nagu selgus, oli krahv 12 aasta jooksul need naisterahvad üksteise järele sinna kambrisse mahutanud ja neid seal näljasurma lasknud surra. Arvatavasti oli krahv mõnesuguste ebanormaalsete kalduvustega isik, kes oma kire rahuldamiseks pidi pealt vaatama, kuidas surid naisterahvad. Tema kaks viimast ohvrit tungisid talle nähtavasti kallale, kui ta neid vaatama tuli, ja löid ta surnuks. Need õnnetud ei leidnud aga salaukse vedru, nii et nad samuti varisesid piinarikka näljasurma ohvriks.

Elav laip.

Pariisis suri hiljuti keegi rätsep Bougenne ja maeti maha nagu kord ja kohus. Kuid veidi hiljem pärast surma ja matuse-
talitust nägi keegi tuttav oma suureks üllatuseks surnud rätsepat Stokholmis, kus see vabalt kõndis, sõi ja jõi nagu kõik surelikud. Tuttavale ei paistnud asi päris korras olevat, ta andis asjast teada politseile, kes mehe kinni võttis, peale vastavate andmete saamist Prantsusmaalt. Pariisis kaevati surnud rätsepa haud lahti ja puusärgist

leiti triiklaud, mille ümber oli mässitud riie. „Surnu“ vend oli pärast rätsepa surma kasseerinud sisse kindlustusseltsilt, kus rätsepa elu oli kinmitatud, pree-

mia 25.000 dollari suuruses, missugusest summast tema vastava kokkuleppe põhjal maksis arstile 5000 dollarit, kes andis surmatunnistuse välja.

Väljaandja: **Kohtu- ja sisem. administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Pertin, Eduard, välja antud Tallinna linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 25. 2. 20 a. nr. 7727. (25796)
- Kessmann, Jaan, v. a. Nõmme jaoskonna politsei ülemalt 1919 a. (25797)
- Tanneberg, Aliide, välja antud Rae vallavalitsuselt 10. 2. 20 a. nr. 1206. (25798)
- Immer, Aleksander, v. a. Tallinna 3. jaoskonna politseikomissariilt 14. 1. 29 a. nr. 1587. (25799)
- Pärtenson, Hans Hansu poeg, välja antud Tarvastu vallavalitsuselt 19. 6. 24 a. nr. 255.
- Kašin, Aleksander Nikolai poeg, välja antud Narva 2. jaoskonna politseikomissariilt 6. 3. 25 a. nr. 107.
- Õunapuu, Aleksander Nikolai poeg, välja antud Narva linna politsei ülemalt 11. 2. 22 a. nr. 30721.
- Eltsov, Anna Markovi tütar, välja antud Vasknarva vallavalitsuselt 5. 12. 19 a. nr. 103.
- Reinmann, August Hindreku poeg, välja antud Narva linna politsei ülemalt 17. 4. 20 a. nr. 21910.
- Annus, Adolf Mihkli poeg, välja antud Narva linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 6. 9. 24 a. nr. 142.
- Tomasson, Elsa Karli tütar, välja antud Narva 1. jaoskonna politseikomissariilt 22. 5. 28 a. nr. 158.
- Maaasikas, Pelageja Madise tütar, välja antud Narva vallavalitsuselt 17. 9. 20 a. nr. 633.
- Kaasik, Hella Karli tütar, välja antud Tallinna 3. jaoskonna politseikomissariilt 22. 3. 26 a. nr. 434.
- Jasev, Grigori Pauli poeg, välja antud Skarjatina vallavalitsuselt 27. 5. 26 a. nr. 796.
- Martemjanov, Georg Georgi poeg, välja antud Narva vallavalitsuselt 18. 9. 20 a. nr. 646.
- Kalev, Ella Karli tütar, välja antud Alatskivi vallavalitsuselt 2. 1. 22 a. nr. 912.
- Veinberg, Marie Hansu tütar, välja antud Häädemeeste vallavalitsuselt 13. 1. 20 a. nr. 197.
- Adamsen, Agnia Juhani tütar, välja antud Häädemeeste vallavalitsuselt 14. 4. 29 a. nr. 46.
- Martinson, Emma Pauli tütar, välja antud Röpina vallavalitsuselt 21. 4. 25 a. nr. 224.
- Tamm, August Joosepi poeg, välja antud Rasina vallavalitsuselt 3. 12. 29 a. nr. 57.
- Neuhäus, Johannes Jüri poeg, välja antud Paldiski politsei jaosk. ülemalt 16. 7. 23 a. nr. 119. (8388)
- Gutman, August Adami poeg, välja antud Pakri vallavalitsuselt 1925 a. nr. 5. (8390)
- Enggrön, Johannes, välja antud Pakri vallavalitsuselt 1920 a. nr. 46. (8398)
- Veidenstrauch, Johannes Kristjani poeg, välja antud Tallinna linna politsei 2. jaosk. ülemalt 24. 5. 21 a. nr. 963. (8399)
- Kangur, Aleksander Hansu poeg, välja antud Karksi vallavalitsuselt 22. 2. 23 a. nr. 48.
- Kreis, Gustav Daaveti poeg, välja antud Kaarepere vallavalitsuselt 23. 12. 19 a. nr. 91.
- Kreis, Alma Jaani tütar, välja antud Kaarepere vallavalitsuselt 30. 7. 20 a. nr. 609
- Viltrop, Heinrich Hindreku poeg, välja antud Aaspere vallavalitsuselt 30. 9. 27 a. nr. 740.
- Mikk, Anton Tõnise poeg, välja antud Kabala vallavalitsuselt 9. 12. 24 a. nr. 191.
- Ollino, Sinaida Jakobi tütar, välja antud Abja vallavalitsuselt 28. 2. 20 a. nr. 106. (44202)
- Laus, Mai Tõnise tütar, välja antud Rakvere linna politsei ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 187. (44199)
- Antip, Miina Tooma tütar, välja antud Rakvere linna politsei ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 1603. (44200)

- Strandberg, Martin Mihkli poeg, välja antud Häädemeeste vallavalitsuselt 30. 10. 20 a. nr. 389.
- Noormägi, Aleksander Johani poeg, välja antud Kuremaa vallavalitsuselt 9. 3. 28. a. nr. 579.
- Teppan, Meeta Rudolfi tütar, välja antud Kuremaa vallavalitsuselt 5. 9. 24 a. nr. 105.
- Klasing, Rudolf Joosepi poeg, välja antud Rakvere jaoskonna politseikomissarilt 13. 2. 30 a. nr. 1005. (44201)
- Põldmäe, Mart Märdi poeg, välja antud Kernu vallavalitsuselt 14. 6. 27 a. nr. 44. (44205)
- Leppik, Olga Peetri tütar, välja antud Erastvere vallavalitsuselt 31. 1. 20 a. nr. 855. (44204)
- Kullisaar, Lydia Kristjani tütar, välja antud Salla vallavalitsuselt 1. 2. 26 a. nr. 604.
- Einmann, Johannes Juhani poeg, välja antud Palmse vallavalitsuselt 8. 12. 25 a. nr. 595. (44185)
- Tiivas, Eduard Tooma poeg, välja antud Rakvere jaoskonna politseikomissarilt 3. 10. 28 a. nr. 437. (44187)
- Püüdja, Meinhard, välja antud Roela vallavalitsuselt 19. 1. 20 a. nr. 590.
- Saar, Amilde, välja antud Undla vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 926
- Tamm, Richard Jaani poeg, välja antud Sõmeru vallavalitsuselt 2. 2. 27 a. nr. 763.
- Kuumann, Kristjan Jaani poeg, välja antud Tartu 3. jaoskonna politseikomissarilt 20. 4. 28 a. nr. 62.
- Simon, Martin Jaani poeg, välja antud Olustvere vallavalitsuselt 8. 12. 25 a. nr. 283. (44193)
- Lunatšarski, Aleksander Peetri poeg, välja antud Skarjatina vallavalitsuselt 6. 12. 20 a. nr. 19. (2639)
- Päri, August Johani poeg, välja antud Vaivara vallavalitsuselt 14. 2. 22 a. nr. 1721. (934)
- Danilov, Ivan Ivani poeg, välja antud Narva vallavalitsuselt 12. 8. 21 a. nr. 1668. (2331)
- Jakovlev, Maria Timofei tütar, välja antud Tallinna linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 3894. (22279)
- Boitsov, Klavdia Arhipi tütar, välja antud Kose vallavalitsuselt 5. 1. 22 a. nr. 686. (2436)
- Orlov, Anastasia Naumi tütar, välja antud Narva 1. jaoskonna politseikomissarilt 4. 6. 27 a. nr. 277. (22280)
- Roosa, Kaarel Mihkli poeg, välja antud Voka vallavalitsuselt 26. 5. 29 a. nr. 653.
- Kraeman, Armin Augusti poeg, välja antud Narva 1. jaoskonna politseikomissarilt 10. 3. 30 a. nr. 734 (22282)
- Masejev, Antonina Andrei tütar, välja antud Vasknarva vallavalitsuselt, nr. 1573/390272. (22110)
- Kesküla, Antonina Karli tütar. (22283)
- Kiibus, Johannes Johani poeg, välja antud Tallinna linna politsei sadama jaoskonna ülemalt 3. 5. 23 a. nr. 125. (5189)
- Sepp, Theodor Hansu poeg, välja antud Tallinna sadama jaoskonna politseikomissarilt 19. 9. 27 a. nr. 71. (5190)
- Sander, Aleksander Hansu poeg, välja antud Tallinna linna politsei sadama jaoskonna ülemalt 2. 7. 24 a. nr. 422. (5191)
- Pehme, Karl Matti poeg, välja antud Tallinna 4. jaoskonna politseikomissarilt 10. 1. 27 a. nr. 2156. (5192)
- Jürgenson, Martin Nikolai poeg, välja antud Pärnu jaoskonna politseikomissarilt 22. 1. 27 a. nr. 2146. (5193)
- Unt, Jadviga Jaani tütar, välja antud Tallinna 2. jaoskonna politseikomissarilt 21. 10. 27 a. nr. 1087. (5194)
- Roost, Jakobus Abeli poeg, välja antud Tallinna linna politsei sadama jaoskonna ülemalt 29. 4. 25 a. nr. 936. (5195)
- Saart, Leander Aleksei poeg, välja antud Emmaste vallavalitsuselt 11. 4. 28 a. nr. 459. (5196)
- Brakmann, Arseni Karli poeg, välja antud Kuressaare jaoskonna politseikomissarilt 8. 11. 27 a. nr. 208. (5197)
- Saar, Preedik Jüri poeg, välja antud Torgu vallavalitsuselt 17. 10. 24 a. nr. 438. (5198)
- Domingo, Herbert Gustavi poeg, välja antud Tallinna 5. jaoskonna politseikomissarilt 6. 11. 28 a. nr. 1165. (5199)
- Tamm, Robert Joosepi poeg, välja antud Narva-Jõesuu alevivalitsuselt 1923. a. nr. 336. (5200)
- Kolkina, Jevdokia, välja antud Senno vallavalitsuselt nr. 1108.
- Aristov, Jegor, välja antud Senno vallavalitsuselt, nr. 821.
- Medov, Sergei, välja antud Irboska vallavalitsuselt, nr. 706.
- Usanov, Vassili, välja antud Irboska vallavalitsuselt, nr. 201.
- Lung, Mihkel Kaie poeg, välja antud Särevere vallavalitsuselt 30. 4. 25 a. nr. 151. (8873)

- Kirkmann, Martin Kristjani poeg, välja antud Säreveere vallavalitsuselt 14. 5. 29 a. nr. 15. (8875)
- Luuberg, Anton Jüri poeg, välja antud Käru vallavalitsuselt 2. 11. 20 a. nr. 906. (8876)
- Lettermann, Anna Jakobi tütar, välja antud Käru vallavalitsuselt 19. 12. 19 a. nr. 146. (8877)
- Aron, Meta Johani tütar, välja antud Alliku vallavalitsuselt 8. 10. 20 a. nr. 532. (8878)
- Einaumann, Mihkel Jaani poeg, välja antud Säreveere vallavalitsuselt 16. 12. 19 a. nr. 365. (8879)
- Vahter, Jüri Ado poeg, välja antud Türi alevivalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 684. (8880)
- Päri, Oskar Hansu poeg, välja antud Alliku vallavalitsuselt 7. 1. 20 a. nr. 73. (8881)
- Kaldasuu, Jaan Mihkli p., välja antud Säreveere vallavalitsuselt 9. 12. 19 a. nr. 51. (8882)
- Must, Marie Daaveti tütar, välja antud Kõo vallavalitsuselt 7. 3. 22 a. nr. 1704. (8883)
- Talpsepp, Julius Juhani poeg, välja antud Rakvere jaoskonna politseikomissariilt 31. 1. 27 a. nr. 2901. (8884)
- Janson, Liisa Jaani tütar, välja antud Tammiste vallavalitsuselt 4. 12. 20 a. nr. 397. (16508)
- Liibert, Mihkel Mihkli poeg, välja antud Are vallavalitsuselt 19. 11. 21 a. nr. 206. (16509)
- Tamm, Alma Otto tütar, välja antud Narva-Jõesuu alevivalitsuselt 15. 11. 24 a. nr. 581. (13212)
- Delman, Jenny Hermani tütar, välja antud Tartu linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4331. (13213)
- Kess, August Reinu poeg, välja antud Nõmme jaoskonna politseikomissariilt 16. 11. 29 a. nr. 632. (13214)
- Purk, Ernst Karli poeg, välja antud Tartu linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 18. 2. 20 a. nr. 9441. (13215)
- Otsus, Anna Pritsu tütar, välja antud Tartu linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 8. 12. 19 a. nr. 3281. (13216)
- Lossmann, Johannes Andrese poeg, välja antud Aidu vallavalitsuselt 6. 4. 27 a. nr. 318. (13217)
- Paltser, Johannes Peetri poeg, välja antud Tartu linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 15. 12. 24 a. nr. 2294. (13218)
- Ruusa, Endel Johannese poeg, välja antud Tartu linna 1. jaoskonna politseikomissariilt 5. 6. 28 a. nr. 199. (13219)
- Lill, Johannes Kristjani poeg, välja antud Tartu 2. jaoskonna politseikomissariilt 18. 5. 27 a. nr. 232. (13220)
- Seegar, Elviine Karli tütar, välja antud Meremäe vallavalitsuselt 26. 2. 26 a. nr. 39. (13221)
- Utti, Juuli Peetri tütar, välja antud Tartu linna politsei 2. jaoskonna ülemalt 18. 7. 25 a. nr. 5123. (13222)
- Kirschenberg, Ludmilla Ado tütar, välja antud Palupera vallavalitsuselt 6. 2. 26 a. nr. 6. (13223)
- Tults, Ernst Kristjani poeg, välja antud Tartu 1. jaoskonna politseikomissariilt 14. 2. 29 a. nr. 1068. (13224)
- Järlik, Nikolai Karli poeg, välja antud Tartu 1. jaoskonna politseikomissariilt 23. 10. 29 a. nr. 679. (13225)
- Jänes, Peeter Juh. poeg, välja antud Tartu linna politsei 2. jaoskonna ülemalt 30. 12. 19 a. nr. 8865. (13226)
- Kureoja, Ivan Sahari poeg, välja antud Järvesuu vallavalitsuselt 6. 8. 23 a. nr. 285. (18368)
- Laigar, Berta Jakobi tütar, välja antud Lasnamäe jaoskonna politsei abikomissariilt 5. 1. 29 a. nr. 390. (18369)
- Tõldhallik, August Hendriku poeg, välja antud Lasnamäe jaoskonna abikomissariilt 7. 3. 28 a. nr. 522. (18370)
- Lukaschin, Ivan Ivani poeg, välja antud Satserinna vallavalitsuselt 15. 11. 23 a. nr. 253. (18371)
- Viirlo, Eduard Johannese poeg, välja antud Kodasoo vallavalitsuselt 27. 3. 27 a. nr. 12. (18372)
- Andreas, Johannes Aleksandri poeg, välja antud Lasnamäe politsei jaoskonna ülemalt 28. 10. 24 a. nr. 459. (18374)
- Koppermann, Oskar Kustase poeg, välja antud Holstre vallavalitsuselt 7. 5. 24 a. nr. 341. (18375)
- Selli, Richard Johannese poeg, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 1. 10. 27 a. nr. 638. (18376)
- Nõgisto, Mihkel Stepani poeg, välja antud Lasnamäe jaoskonna politsei abikomissariilt 26. 10. 28 a. nr. 190. (18378)
- Perit, Linda, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 29. 9. 24 a. nr. 2571. (21336)
- Brünn, Karl, välja antud Passlepa vallavalitsuselt 28. 9. 20 a. nr. 117. (21337)
- Nuuf, Voldemar, välja antud Väana vallavalitsuselt 26. 12. 20 a. nr. 724. (21349)

- T i b a r, Johannes, välja antud Nõmme jaoskonna politseikomissariilt 7. 3. 28 a. nr. 805. (21338)
- K a u f m a n, Rudolf, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 8. 4. 25. a. nr. 1022. (21339)
- P e e n d r a, Leda, välja antud Lasnamäe jaoskonna politsei-abikomissariilt 5. 12. 27 a. nr. 390. (21340)
- K r u g l i k, Aleksander, välja antud Kopli politsei jaoskonna ülemalt 1. 7. 24 a. nr. 351. (21341)
- F l i g e n b e r g, Nikolai, välja antud Kopli politsei jaoskonna ülemalt 20. 11. 20 a. nr. 48. (21342)
- D a n k m a n, Viktor, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 14. 12. 27 a. nr. 911. (21343)
- K u u s k, Vladimir, välja antud Tallinna linna 6. jaoskonna politseikomissariilt 2. 1. 27 a. nr. 1441. (21344)
- L u p a n o v a, Aleksandra, välja antud Vasknarva vallavalitsuselt 16. 5. 21 a. nr. 48. (21346)
- V e s l e i, August, välja antud Tallinna 3. jaoskonna politseikomissariilt 14. 2. 28 a. nr. 1766. (21347)
- N e u t h a l, Albert, välja antud Kopli jaoskonna politsei-abikomissariilt 23. 11. 27 a. nr. 413. (21348)
- H a v i, August, välja antud Kopli politsei jaoskonna ülemalt 25. 2. 25 a. nr. 188. (21352)
- A m b e r g, Aleksander, välja antud Vohnja vallavalitsuselt 2. 2. 21 a. nr. 790. (21353)
- L u k s, Jaan, välja antud Nõmme jaoskonna politseikomissariilt 1927 a. nr. 932. (21354)
- R a j a, Eliise, välja antud Tuhala vallavalitsuselt 10. 5. 28 a. nr. 21. (21355)
- P i h u, August, välja antud Rae vallavalitsuselt 29. 7. 26 a. nr. 112. (21356)
- K i s e l e v, Fatina, välja antud Kasepää vallavalitsuselt 22. 3. 20 a. nr. 323. (21357)
- K a r u, Adele, välja antud Kopli politsei jaoskonna ülemalt 2. 2. 25 a. nr. 123. (21358)
- T r e l l, Helene, välja antud Kopli politsei-abikomissariilt 1. 2. 27 a. nr. 1084. (21360)
- J a a n u s, Rudolf, välja antud Kopli jaoskonna politsei-abikomissariilt 1. 6. 27 a. nr. 99. (21361)
- B a r a n o f f, Marie, välja antud Raudteede politsei ülemalt 11. 2. 20 a. nr. 7575. (21485)
- H a g g i, Adolf, välja antud Nõmme jaoskonna politseikomissariilt 18. 8. 27 a. nr. 273. (21486)
- I v a n o v, Ivan, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 24. 11. 21 a. nr. 13715. (21487)
- A u n b a u m, Peeter, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1861. (21488)
- P i r k e r, Leena, välja antud Tallinnas 20. 11. 29 a. nr. 10165. (21489)
- O l e p, Richard, välja antud Tallinna linna 1. jaoskonna politseikomissariilt 6. 8. 26 a. nr. 1028. (21490)
- H e n d r i k s o n, Jenny, välja antud Tallinna 2. jaoskonna politseikomissariilt 5. 3. 27 a. nr. 8782. (21491)
- I n g e r m a n n, Hans, välja antud Tallinna linna politsei ülemalt 16. 1. 19 a. nr. 7882. (21492)
- A s p e r u s, Anette, välja antud Tallinna linna 1. jaoskonna politseikomissariilt 11. 11. 28 a. nr. 4233. (21493)
- J ü r g e n t h a l, Mary, välja antud Ambla vallavalitsuselt 24. 8. 28 a. nr. 1740. (21494)
- N i n e m a n n, Hindrek, välja antud Raudteede politseiülemalt 8. 12. 19 a. nr. 1186. (21495)
- M ä g i, Sander, välja antud Tallinna 1. jaoskonna politseikomissariilt 28. 11. 28 a. nr. 960. (21496)
- L u k k e, Edgar, välja antud Tallinna linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 22. 10. 24 a. nr. 4152. (21498)
- A n d e r s o n, Helmut, välja antud Tallinna 4. jaoskonna politseikomissariilt 20. 10. 28 a. nr. 929. (21499)
- V e i d e n f e l d t, Jaan, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 3. 3. 25 a. nr. 698. (21500)
- R o s e n, Gottlieb, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 24. 11. 19 a. nr. 403. (26001)
- R i t s l a n d, Samuel, välja antud Püssi vallavalitsuselt 1925. a. nr. 417. (26002)
- K e k s, Ludmilla, välja antud Tallinna 1. jaoskonna politseikomissariilt 30. 4. 28 a. nr. 95. (26003)
- M a l g i n a, Elisabeth, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 28. 4. 25 a. nr. 1141. (26004)
- M ö l d e r, Jaan, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 3. 2. 25 a. nr. 386. (26005)
- K r u u s, Amalie, välja antud Tallinna linna politsei ülemalt 19. 2. 20 a. nr. 11251. (26006)

- Essabel, Arnold, välja antud Tallinna linna 1. jaoskonna politseikomissariilt 22. 1. 27 a. nr. 2154. (26007)
- Liudor (Lindor), välja antud Naissaare vallavalitsuselt 28. 1. 24 a. nr. 5. (26008)
- Martin, Ida, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 3369. (26009)
- Ollisaar, Anna, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 16. 7. 19 a. nr. 4120. (26010)
- Sagor, Aleksander, välja antud Kopli politsei jaoskonna ülemalt 24. 11. 25 a. nr. 683. (26011)
- Kivistik, Johannes, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 1919 a. nr. 7710. (26012)
- Reinhans, Agelina, välja antud Tallinna 3. jaoskonna politseikomissariilt 1926. a. nr. 1563. (26013)
- Maasik, Helmi, välja antud Narva linna politsei ülemalt 24. 8. 22 a. nr. 2372. (21590)
- Linder, Leena, välja antud Vaivara vallavalitsuselt 8. 10. 20 a. nr. 1132. (21591)
- Alevit, Mihkel, välja antud Narva linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 25. 5. 25 a. nr. 472. (21593)
- Treiberg, Rudolf, välja antud Narva linna politsei ülemalt 4. 7. 23 a. nr. 473. (21595)
- Vesselov, Ivan, välja antud Skarjatina vallavalitsuselt 1921. a. nr. 73. (21596)
- Väärtnõu, Juuli, välja antud Uuemõisa vallavalitsuselt 12. 4. 22 a. nr. 807. (23448)
- Mihkelson, Anton, välja antud Raiküla vallavalitsuselt 17. 1. 20 a. nr. 2. (23451)
- Kald, August, välja antud Kogula vallavalitsuselt 27. 8. 20 a. nr. 277. (23455)
- Kivi, Marie, välja antud Pärsamaa vallavalitsuselt 12. 1. 20 a. nr. 33. (23456)
- Sepp, Marie, välja antud Kogula vallavalitsuselt 14. 9. 20 a. nr. 668. (23457)
- Jürisson, Vassili, välja antud Muhu-Suure vallavalitsuselt 7. 2. 20 a. nr. 496. (23459)
- Eggers, Volfgang Hansu poeg, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 10. 1. 28 a. nr. 989. (23896)
- Poom, Leida Aleksandri tütar, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 28. 2. 27 a. nr. 1650. (23898)
- Mors, Anna Johani tütar, välja antud Esna vallavalitsuselt 22. 1. 29 a. nr. 179. (23895)
- Romanov, Johanna Antoni tütar, välja antud Tallinna linna politsei 6. jaoskonna ülemalt 27. 7. 22 a. nr. 10627. (23899)
- Org, Hermann Jaani poeg, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 27. 3. 30 a. nr. 789. (23900)
- Rosenstein, Herbert Aleksandri poeg, välja antud Tallinna 6. jaoskonna politseikomissariilt 30. 10. 28 a. nr. 599. (27001)
- Reimann, Anna Ado tütar, välja antud Tallinna 4. jaoskonna politseikomissariilt 27. 3. 29 a. nr. 1645. (27003)
- Taar, Alma Mardi tütar, välja antud Tallinna linna politsei 5. jaoskonna ülemalt 27. 6. 21 a. nr. 14087. (27004)
- Patursky, Harry Sanno poeg, välja antud Viljandi jaoskonna politseikomissariilt 11. 6. 28 a. nr. 117. (24762)
- Sooro, Magda Karli tütar, välja antud Tartu linna politsei 2. jaoskonna ülemalt 16. 5. 24 a. nr. 2823. (24763)
- Pusik, Julius Jüri poeg, välja antud Tartu linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 26. 11. 19 a. nr. 1124. (24764)
- Kusnetsov, Georg Mitrofani poeg, välja antud Tartu linna 3. jaoskonna politseikomissariilt 4. 12. 28 a. nr. 977. (24765)
- Õunapuu, Johannes Johani poeg, välja antud Võtikvere vallavalitsuselt 25. 2. 21 a. nr. 2388. (24766)
- Asur, Ida-Emilie Peetri tütar, välja antud Rasina vallavalitsuselt 27. 4. 20 a. nr. 185. (24767)
- Kleinert, Marie Froli tütar, välja antud Tartu linna 3. jaoskonna politseikomissariilt 10. 8. 26 a. nr. 883. (24768)
- Lüiga, Elsa Hansu tütar, välja antud Tartu linna 3. politsei jaoskonna ülemalt 21. 6. 21 a. nr. 13188. (24769)
- Gruehn, Amata Nikolai tütar, välja antud Tartu 3. jaoskonna politseikomissariilt 14. 4. 30 a. nr. 30. (24770)
- Näärinä, Linda Mangluse tütar, välja antud Tartu 3. jaoskonna politseikomissariilt 31. 5. 26 a. nr. 533. (24771)
- Schultz, Mathilde Karli tütar, välja antud Tallinna linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 4. 6. 22 a. nr. 17936. (24772)
- Hansson, Elisabeth Jaani tütar, välja antud Tartu linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 4535. (24773)
- Kees, August Mardi p., välja antud Esna vallavalitsuselt 26. 6. 24 a. nr. 65. (24774)
- Pärn, Jaan Jaani poeg, välja antud Väätsa vallavalitsuselt 15. 11. 29 a. nr. 544. (24775)

- Hanssohn, Frieda Rudolfi tütar, välja antud Tartu linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 20. 2. 22 a. nr. 11554. (24773)
- Koort, Ernst Augusti poeg, välja antud Peri vallavalitsuselt 13. 11. 28 a. nr. 239. (24774)
- Abel, Karl Matsi poeg, välja antud Tartu 3. jaoskonna politseikomissariilt 12. 1. 27 a. nr. 1625. (24776)
- Kikkas, Emma Peetri tütar, välja antud Tartu linna politsei 3. jaoskonna ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 4163. (24777)
- Tomp, Veera-Johanna Peetri tütar, välja antud Esna vallavalitsuselt 6. 5. 26 a. nr. 42. (24996)
- Koplimets, Arthur Juhani poeg, välja antud Tallinna 3. jaoskonna politseikomissariilt 8. 1. 27 a. nr. 2076.
- Tammik, Mihkel Mihkli poeg, välja antud Esna vallavalitsuselt 4. 5. 20 a. nr. 845.
- Kasekänd, Helmi Hansu tütar, välja antud Kuksema vallavalitsuselt 5. 5. 25 a. nr. 740. (25000)
- Soome, Leopold Eduardi poeg, välja antud Lehtse vallavalitsuselt 19. 11. 23 a. nr. 221. (26501)
- Tiigi, Arnold.
- Hermann, Rosalie Gustavi tütar, välja antud Kirna vallavalitsuselt nr. 234. (504)
- Hindrekus, Alfred Karli poeg, välja antud Võhmata vallavalitsuselt 12. 11. 19 a. nr. 93.
- Bürger, Ida Hansu tütar, välja antud Kuksema vallavalitsuselt 21. 4. 25 a. nr. 671. (26507)
- Raudmann, Hilda Maria tütar, välja antud Kolovere vallavalitsuselt 24. 7. 25 a. nr. 246. (25201)
- Johnson, Maria-Alice Tõnise tütar, välja antud Velise vallavalitsuselt 12. 1. 20 a. nr. 30. (25202)
- Reinvelt, Juuli Tõnise tütar, välja antud Kolovere vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 110. (25203)
- Pipar, Jaan Jüri poeg, välja antud Märjamaa vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 396. (25204)
- Aveson, Jüri Jüri poeg, välja antud Suigu vallavalitsuselt 13. 5. 25 a. nr. 125. (25206)
- Hendrikson, Jaan Mardi poeg, välja antud Kaelase vallavalitsuselt 4. 5. 23 a. nr. 22. (25207)
- Hendrikson, Anni Jüri tütar, välja antud Kaelase vallavalitsuselt 2. 9. 26 a. nr. 22. (25208)
- Pihelgas, Madis Madise poeg, välja antud Vigala vallavalitsuselt 27. 6. 28 a. nr. 900. (25209)
- Aav, Jüri Karli poeg, välja antud Haimre vallavalitsuselt 11. 9. 20 a. nr. 551. (25211)
- Novek, Madis Hansu poeg, välja antud Velise vallavalitsuselt 12. 1. 23 a. nr. 24. (25212)
- Parck, Jaan Jaani poeg, välja antud Märjamaa vallavalitsuselt 10. 11. 20 a. nr. 749. (25213)
- Viibus, Jaan Jaani poeg, välja antud Vigala vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 693. (25214)
- Vackermann, Mari Jaani tütar, välja antud Velise vallavalitsuselt 24. 1. 21 a. nr. 446. (25215)
- Hiibus, Hendrik Hendriku poeg, välja antud Vigala vallavalitsuselt 13. 1. 23 a. nr. 3. (25216)
- Huberg, Jüri Mihkli poeg, välja antud Luiste vallavalitsuselt 2. 1. 20 a. nr. 520. (25217)
- Kuermann, Julius Karli poeg, välja antud Kirbla vallavalitsuselt 13. 12. 19 a. nr. 19. (25218)
- Pikan, Ado Jüri poeg, välja antud Märjamaa vallavalits. 3. 2. 21 a. nr. 1134. (25219)
- Laube, Maria Karli tütar, välja antud Haimre vallavalitsuselt 27. 2. 20 a. nr. 152. (25220)
- Mandel, Marta Andrese tütar, välja antud Sipa vallavalitsuselt 13. 11. 22 a. nr. 329. (25222)
- Vinter, Frieda Jüri tütar, välja antud Märjamaa vallavalitsuselt 26. 8. 22 a. nr. 1326. (25223)
- Matina, Maria Vassili tütar, välja antud Tartu linna politsei 2. jaoskonna ülemalt 30. 10. 25 a. nr. 6696. (25224)
- Ruttakas, Ann Tõnise tütar, välja antud Vigala vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 1055. (25225)
- Pikk, Jakob Jaani poeg, välja antud Luiste vallavalitsuselt 9. 3. 26 a. nr. 113. (25226)
- Vettmann, Karl Jüri poeg, välja antud Kolovere vallavalitsuselt 20. 12. 19 a. nr. 14. (25227)
- Päästlane, Marie Jüri tütar, välja antud Märjamaa vallavalitsuselt 31. 12. 19 a. nr. 313. (25228)
- Võrk, Alfred, välja antud Tallinna 5. jaoskonna politseikomissariilt 8. 5. 29 a. nr. 298. (25374)

- Runstük, Kustas, välja antud Tallinna linna politsei 4. jaoskonna ülemalt 10. 11. 24 a. nr. 1774. (25375)
- Limberg, Erich, välja antud Tallinna 5. jaoskonna politseikomissariilt 19. 11. 27 a. nr. 1182. (25383)
- Tori, Villem Jaani poeg, välja antud Kohila vallavalitsuselt 19. 4. 28 a. nr. 65. (25401)
- Ivanov, Melanie Otto tütar, välja antud Tallinna 5. jaoskonna politseikomissariilt 6. 3. 28 a. nr. 1972. (25402)
- Fagerström, Elviine Juhani tütar, välja antud Vihterpalu vallavalitsuselt 19. 12. 19 a. nr. 194. (25403)
- Miilpak, Johannes Hansu poeg, välja antud Riisepere vallavalitsuselt 15. 12. 19 a. nr. 596. (25404)
- Müürisep, Jüri Jüri poeg, välja antud Varbola vallavalitsuselt 2. 9. 21 a. nr. 900. (25405)
- Vorsmann (Fors-Forsmann), Maali Hansu tütar, välja antud Salla vallavalitsuselt 16. 10. 20 a. nr. 1394. (25406)
- Verlin, Aksel Aleksandri poeg, välja antud Keila vallavalitsuselt 2. 5. 24 a. nr. 448. (25407)
- Soosaar, Salme Johannese tütar, välja antud Riirsalu vallavalitsuselt 3. 2. 20 a. nr. 48. (25408)
- Körper, Eduard Mardi poeg, välja antud Kernu vallavalitsuselt 15. 1. 29 a. nr. 12. (25409)
- Martverk, Jaan Jüri poeg, välja antud Laitse vallavalitsuselt 5. 3. 20 a. nr. 413. (25410)
- Pendis, Helene Johannese tütar, välja antud Pranglisaarte vallavalitsuselt 12. 2. 20 a. nr. 316. (25412)
- Iter, Herman Mardi poeg, välja antud Keila vallavalitsuselt 30. 4. 26 a. nr. 75. (25414)
- Kuuser, Eduard-Karl Hansu poeg, välja antud Keila vallavalitsuselt 22. 12. 19 a. nr. 785. (25415)
- Mandlep, Leena Hansu tütar, välja antud Varbola vallavalitsuselt 15. 12. 19 a. nr. 203.
- Ehrlich, Liidia Johani tütar, välja antud Kloostri vallavalitsuselt 20. 5. 20 a. nr. 1082.
- Krossmann, Elviine Jüri tütar, välja antud 1919 a.
- Ploom, Richard Ida poeg, välja antud Pihtla vallavalitsuselt 1. 3. 27 a. nr. 1004.
- Kusson, Alma-Eliise Villemi tütar, välja antud Ravila vallavalitsuselt 16. 4. 26 a. nr. 39.
- Nikitin, Makar Jakobi poeg, välja antud Keila vallavalitsuselt 16. 4. 26 a. nr. 61.
- Loosmann, Johannes Jaani poeg, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 24. 10. 23 a. nr. 1675.
- Siimann, Mihkel Mihkli poeg, välja antud Saue vallavalitsuselt 9. 1. 20 a. nr. 528.
- Jie, Eduard Tõnu poeg, välja antud Raudtee politsei ülemalt Tallinnas 22. 9. 24 a. nr. 140.
- Treuhold, Joh.-Eduard Otto poeg, välja antud Saue vallavalitsuselt 22. 1. 25 a. nr. 18.
- Fabricius, Georg Karli poeg, välja antud Tallinna linna politsei 6. jaoskonna ülemalt 19. 5. 23 a. nr. 557.
- Vaks, Hans Hansu poeg, välja antud Tallinna linna politsei Lasnamäe jaoskonna ülemalt 14. 6. 22 a. nr. 142. (25904)
- Rebane, Eliise Gustavi tütar, välja antud Porkuni vallavalitsuselt 2. 1. 20 a. nr. 394. (25905)
- Raag, Aliide Joosepi tütar, välja antud Küti vallavalitsuselt 1. 2. 21 a. nr. 847. (25906)
- Janter, Karl Gustavi poeg, välja antud Vao vallavalitsuselt 15. 2. 21 a. nr. 1670. (25907)
- Krahe, Heinrich Kaarli poeg, välja antud Vao vallavalitsuselt 25. 6. 27 a. nr. 172. (25908)
- Soits, Karl Juhani poeg, välja antud Porkuni vallavalitsuselt 8. 11. 20 a. nr. 1241. (25910)
- Veskilt, Johannes Juuli poeg, välja antud Vao vallavalitsuselt 7. 2. 25 a. nr. 101. (25911)
- Grünberg, Karl Hansu poeg, välja antud Vao vallavalitsuselt 3. 11. 23 a. nr. 380. (25914)
- Pihlak, Adele, välja antud Võisiku vallavalitsuselt 1921 a. nr. 1316. (26030)
- Kvelstein, Bernhard, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 1920 a. nr. 8769. (26031)
- Maripuu, Peeter, välja antud Tallinna linna politsei sadama jaoskonna ülemalt 1920 a. nr. 401. (26032)
- Gildemann, Rudolf, välja antud Tallinna linna 1. jaoskonna politseikomissariilt 1927 a. nr. 5056. (26033)
- Reddel, Johanna, välja antud Tallinna linna politsei 2. jaoskonna ülemalt 1925 a. nr. 1176. (26034)
- Kull, Pauliine, välja antud Tallinna linna politsei 1. jaoskonna ülemalt 1925 a. nr. (26035)